Poštni urad 9021 Celovec — Verlagspostamt 9021 Klagenfurt Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt Posamezni izvod 1.50 šil., mesečna naročnina 5 šilingov P. b. b.

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXVI. Celovec, petek 2. julij 1971 Štev. 26 (1511)

Evropski narodi hočejo biti suvereni in enakopravni ustvarjalci evropskega sožitja

Predsednik ZIS Mitja Ribičič na zboru gorenjskih aktivistov

V Preddvoru pri Kranju je bil zadnjo nedeljo tretji zbor gorenjskih aktivistov, ki so se ga kot osrednje slovesnosti ob 30-letnici vstaje na Gorenjskem udeležili mnogi tisoči nekdanjih borcev in aktivistov ter zlasti mladih ljudi. Navzoči pa so bili tudi najvišji predstavniki političnega in družbenega življenja Slovenije, medtem ko je slavnostni govor imel predsednik jugoslovanske vlade Mitja Ribičič. V kulturnem sporedu so sodelovali pevci, recitatorji in godba. Poleg tega so bile razne športne in druge prireditve ter spominske razstave.

Predsednik Ribičič je v svojem govoru uvodoma spomnil na 900-letnico Preddvora in poudaril, koliko je v tej častitljivi tradiciji skritega trpljenja, ponižanja, narodnostnega in verskega zatiranja, socialnega izkoriščanja in žrtev v boju za obstanek. Hkrati pa so v tej zgodovini štridesetih slovenskih generacij kmetje in delavci kovali narodno zavest in ponos, žlahtneli slovensko besedo, pesem in kulturo, ustvarjali na svoji zemlji ter z rezultati svojih rok, znanja in sposobnosti dali dragocen doprinos napredku svojega naroda. Zato ni slučajno — je naglasil govornik — da je v teh krajih med prvimi v Sloveniji vzniknila misel o ljudskem uporu, da so tu odmevali prvi partizanski streli. Gorenjska se je zavedla zgodovinskega trenutka, ki je zahteval, da slovenski narod sam vzame v roke krmilo svoje bodočnosti na svoji zemlji, da ustvari svojo vojsko, državo, ljudsko oblast in skupaj z drugimi narodi svojo socialistično Jugoslavijo.

Ko je govoril o trenutnem gospodarskem položaju Jugoslavije, je predsednik Ribičič dejal, da se tako v Jugoslaviji kakor tudi v svetu pojavljajo v zadnjem času zelo črnoglede ocene, ki pa zamegljujejo uspehe, dosežene v letih gospodarske in družbene reforme. „Mi smo morda edina socialistična družba na svetu, ki odkrito priznava svoje gospodarske in politične težave, vendar ne za to, ker bi smatrali, da smo na robu prepada, pač pa, da bi mobilizirali nove sile za še hitrejši razvoj. Prav naše lastne samokritične ocene pa danes zunaj precej široko izkoriščajo, da bi kompromitirali samoupravni demokratični sistem ter neuvrščeno pozicijo naše dežele."

Včasih se zdi, je menil predsednik Ribičič, da se resnica o samoupravni demokraciji v Jugoslaviji prav tako težko prebija v mednarodno javnost, kakor si je težko utirala pot resnica o protifašističnem partizanskem boju jugoslovanskih narodov. V tako globokih in pomembnih družbenih premikih, kot jih sedaj ustvarjajo v Jugoslaviji za odnose med narodi in večjo vlogo samoupravljanja, se močneje aktivizirajo tudi nasprotniki socializma, vsi oni, ki hočejo braniti obstoječe stanje ali celo utreti pot nazaj. Zaradi tega so, kakor je izjavil predsednik Ribičič, v zadnjem času sprejeli vrsto ukrepov za odločnejše nastopanje proti kršilcem ustavnega reda in predpisov. „Odločneje bomo udarili proti vsakemu, ki neti narodnostno, versko mržnjo, razširja laži in šovinistična gesla."

V svojem govoru je predsednik Ribičič zavzel stališče tudi do vprašanja evropske varnosti in v tej zvezi dejal: Evropska varnost je del svetovne varnosti, to ni samo varnost srednje Evrope, pač pa tudi njenega severa in njenega juga. Mir na Bližnjem vzhodu in v Sredozemlju je v neposrednem interesu evropske varnosti. Evropska varnost pomeni varnost vseh evropskih meja, zagotovitev polne suverenosti vseh evropskih dežel znotraj ali izven blokov, pomeni zanikanje raznih nesprejemljivih doktrin o omejeni suverenosti. Evropski narodi hočejo biti suvereni in enakopravni ustvarjalci evropskega sožitja. In končno evropska varnost pomeni postopno premagovanje blokovske razdelitve Evrope, ustvarjanje svobodnih pogojev za pretakanje idej, ljudi, blaga in tehnologije v združeni Evropi.

Prireditev v Preddvoru, katere so se udeležili tudi mnogi koroški Slovenci, se je končala s prisrčnim tovariškim srečanjem, ki so ga razne skupine obogatile s pestrim kulturno-zabavnim sporedom.

Skrb matičnega naroda za Slovence v zamejstvu

Zastopniki Slovenske matice s predsednikom prof. dr. Francetom Koblarjem na čelu so v sredo prejšnjega tedna obiskali predsednika skupščine SR Slovenije Sergeja Kraigherja. Seznanili so ga z delom Slovenske matice, hkrati pa so mu izročili tudi posebno spomenico o položaju slovenskih narodnostnih manjšin v Avstriji in Italiji.

Predsednik Kraigher je zastopnike Slovenske matice seznanil z intenzivno in nenehno skrbjo SFR Jugoslavije in SR Slovenije za zamejske Slovence ter pozdravil pripravljenost Slovenske matice, da se kot kulturna ustanova pridruži tem prizadevanjem.

30-letnica vstaje slovenskega naroda

Letos 22. julija bo minilo trideset let od dneva, ko je slovenski narod začel boj proti fašističnemu nasilju. Tridesetletnici vstaje veljajo številne proslave in prireditve, ki so se že doslej zvrstile širom po Sloveniji. Osrednja proslava pa bo 22. julija, in sicer v vasi Lokve pri Črnomlju.

Na osrednji proslavi se bodo zbrali bivši borci in aktivisti, mladina in pripadniki vseh družbenih organizacij iz vse Slovenije. Slavnostni govor bo imel predsednik izvršnega sveta SR Slovenije Stane Kavčič, v kulturnem sporedu pa bodo sodelovali razni ansambli iz Slovenije in Jugoslavije.

Tragedija v vesolju

V boju za napredek je človeštvo že vedno doprinašalo žrtve in jih doprinaša tudi danes. Vendar pa je človek vedno spet globoko presunjen, kadar sliši o takih žrtvah.

Tako je tudi v sredo zjutraj po vsem svetu globoko odjeknila vest o tragediji treh sovjetskih vesoljcev, ki so se po 24-dnevnem bivanju v vesolju spet vračali domov, pa so se vrnili le še — mrtvi.

Pred dobrim tednom je sovjetska vesoljska trojica Vladislav Volkov, Georgij Dobrovoljski in Viktor Pacajev zapisala novo stran v zgodovino vesoljskih raziskav: dosegla je namreč nov rekord v dolžini bivanja v vesolju, prekosila je vesoljca Nikolajeva in Sevastjanova, ki sta pred enim letom ostala v vesolju 18 dni in se potem spet srečno vrnila na Zemljo.

Tokrat so sovjetski vesoljci ostali v vesolju celo 24 dni. V noči od torka na sredo pa so zapustili orbitalno raziskovalno postajo „Saljut" in se z vesoljsko ladjo „Sojuz 11" spet usmerili proti domačemu planetu. Povratek je potekal v redu in ladja je — kakor poročajo iz Sovjetske zveze — tudi „mehko" pristala. Toda ko so odprli kabino vesoljske ladje, so vesoljce našli brez življenjskih znakov; kdaj in kako so prišli ob življenje, bodo odkrile šele nadaljnje raziskave.

Boj človeka za osvojitev vesolja je zahteval nadaljnja človeška življenja, življenja treh sovjetskih vesoljcev, katerih imena — Vladislav Volkov, Georgij Dobrovoljski, Viktor Pacajev — bodo ostala zapisana v zgodovini boja za napredek človeštva.

V GORIŠKEM POKRAJINSKEM SVETU:

Važna podpora Slovencem

v njihovem boju za enakopravnost

Goriški pokrajinski svet je prejšnji teden izčrpno razpravljal o vprašanjih slovenske manjšine. Po razpravi, v kateri so sodelovali zastopniki vseh strank in skupin, je bila z veliko večino izglasovana resolucija, ki poudarja in podpira celo vrsto zahtev slovenske narodnostne skupnosti na Goriškem oz. sploh v Italiji. Za resolucijo so glasovali svetovalci Krščanske demokracije, Komunistične partije, Socialistične stranke, Socialdemokratske stranke, Slovenske demokratske zveze in Liberalne stranke, proti pa se je izrekel samo zastopnik neofašistične MSI.

V resoluciji, ki nedvomno predstavlja pomemben korak naprej v naporih za rešitev temeljnih pravic slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, je poudarjeno dejstvo, da je slovenska jezikovna skupnost organsko vključena v politično, družbeno in gospodarsko življenje pokrajine ter jo kakovostno opredeljuje kot element bogatitve omike in demokracije vse pokrajinske skupnosti. Zato resolucija poudarja nujnost, da se nadalje v praksi izvajajo določila ustave in deželnega statuta za rešitev specifične problematike, katere nosilka je slovenska skupnost. Poudarjena je podpora skupni spomenici, ki so jo konec minulega leta predstavniki Slovencev in političnih strank naslovili na predsednika italijanske vlade. Pokrajinski odbor naj posreduje pri osrednji in deželni vladi, da „bi v okviru svojih pristojnosti vzeli v pretres v spomenici vsebovana vprašanja, v želji, da bi pripoznali in valorizirali v duhu ustave pravice slovenske manjšine v njenem skupnostnem in ne le osebnostnem okviru".

Posebej v okviru pristojnosti pokrajinske uprave se resolucija goriškega pokrajinskega sveta zavzema za to, da bi državljanom slovenskega jezika dali na razpolago šolske in kulturne dotacije, ki služijo obvarovanju in razvoju skupnosti; da bi spoštovali in obnovili originalno toponomastiko v vseh krajih, kjer živijo državljani slovenskega jezika; da ne bi z gospodarskimi in urbanističnimi ukrepi škodovali etnični, življenjski in gospodarski karakteristiki krajev, naseljenih s Slovenci. Končno se resolucija zavzema za organizacijo konference o vprašanjih slovenske skupnosti, ki naj bi zajela tržaško in goriško pokrajino ter prispevala k reševanju problematike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Ločitev duhov v Žrelcu

Zločinski atentat na partizansko grobišče v Žrelcu, kjer so — kakor smo poročali že v zadnji številki našega lista — „neznani storilci" pomazali novi spomenik s „koroško-rjavo" barvo (kakor je to zelo značilno zapisal eden izmed koroških dnevnikov) ter ga onečastili s kljukastimi križi, je spet v vsej resnosti opozoril na dejstvo, da določeni krogi na Koroškem nikakor nočejo pomiritve, marveč želijo v duhu svoje očitne nacistične miselnosti za vsako ceno nadaljevati z narodnostnim bojem.

Ravno spričo tega spoznanja je toliko bolj zanimivo, da je v Žrelcu prišlo do očitne ločitve duhov. V sredo prejšnjega tedna je bila v Žrelcu seja občinskega odbora in to sejo je ÖVP-jevski odbornik Rebernig kot podaljšana roka abwehrkämpferjev skušal izrabiti za politično demonstracijo, ki naj bi se razvila v razpravi o grobišču žrtev nacističnega nasilja na žrelskem pokopališču. Poskrbljeno je bilo tudi za primerno „občinstvo", kajti prostor za poslušalce je bil povsem zaseden in navzoči nikakor niso varčevali z vzpodbudnimi opazkami, ko je ÖVP-jevski odbornik „dokazoval" izzivalni značaj povsem „neupravičeno" postavljenega spomenika, ter s protestnimi medklici, ko sta župan Dobernigg in podžupan Guttenbrunner (SPÖ) opozarjala na obveznosti iz člena 19 državne pogodbe ter obsodila skrunitev grobišča oz. spomenika, ki da ga je treba spet popraviti.

ÖVP-jevski odbornik je izrecno dejal, da ne govori le kot član občinskega odbora, marveč tudi kot zastopnik abwehrkämpferjev. S tem je dovolj jasno pokazal, za kaj mu v resnici gre in kot kaj smatra sejo občinskega odbora. Temu primerne so bile tudi njegove izjave, ki so segale od „argumenta", da za ta spomenik člen 19 državne pogodbe sploh ne velja, pa vse tja do žaljivih izpadov proti partizanom. Spričo očitne zlorabe občinske seje je socialistična frakcija demonstrativno zapustila sejno sobo, tako da občinski odbor ni bil več sklepčen.

Dogodek v žrelskem občinskem odboru je vsekakor značilen, vendar je le del splošne ločitve duhov, ki jo je opaziti po skrunitvi grobišča v Žrelcu tudi v širši javnosti. Slišati je ostre obsodbe takih izgredov, slišati pa je predvsem odločne zahteve na naslov varnostnih oblasti, ki naj končno enkrat z dejanji dokažejo, da jim je resnično na izsleditvi zločinskih atentatorjev. Vsa dosedanja bilanca aktivnosti in predvsem uspešnosti varnostnih oblasti tako v primerih napadov na Slovence kakor tudi v primerih obujanja nacistične miselnosti in dejavnosti je namreč vse prej kot zadovoljiva. Nasprotno, ta bilanca je za odgovorne oblasti skrajno porazna, še več: je naravnost izzivalna, je konec konca nič več in nič manj kot prepričljiv dokaz, da v Avstriji vlada dvovrstna pravica!

Protestu, ki ga je zaradi skrunitve grobišča v Žrelcu vložila Zveza koroških partizanov, se je medtem pridružila tudi Zveza avstrijskih borcev odpora in žrtev fašizma (KZ-Verband), jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Mitja Vošnjak je uradno protestiral v avstrijskem zunanjem ministrstvu, skupina športnikov iz Slovenije pa je ob svojem bivanju na Koroškem položila venec pred oskrunjeni spomenik v Žrelcu in s tem manifestirala svojo solidarnost z vsemi, ki obsojajo take atentate ter zahtevajo izsleditev in strogo kaznovanje storilcev.

Ločitev duhov ob atentatu v Žrelcu je nedvomno zajela široko javnost. Le v vodilnih krogih na Koroškem še vedno pogrešamo jasno in nedvoumno opredelitev, medtem ko je za pretežno večino koroškega nemškega tiska treba ugotoviti, da je na žalost tudi v tem primeru ostal zvest stari praksi dvojnih meril — medtem ko je pri tako imenovanih „napisnih akcijah" vedno vedel pisati o „ekstremistih", tega izraza tokrat očitno sploh ne pozna.

Kmečkim gospodarjem v preudarek

Čas, ko je bilo kmetovanje zgolj na delu intenzivna in zaradi tega večinoma slabo plačana dejavnost, se je umaknil času, ko postaja kmetovanje čedalje bolj kapitalno intenzivna dejavnost. Mehanizacija in adaptacija poslopij povzročata, da se izdatki kmeta iz leta v leto večajo. Za časa kmetovanja s konjem in volom, v času, ko smo prvenstveno kmetovali za oskrbo lastne družine, so bili ti izdatki nizki.

Danes je to drugače. Številčno velika kmečka družina, ki je delala na kmetiji, se je skrčila skoraj povsod le še na dve za delo polno sposobni osebi, ostali člani družine pa odhajajo iz vasi za boljšim kruhom. Ta razvoj je sprožil potrebo po mehanizaciji dela in po adaptaciji poslopij za njegovo ustrezno olajšanje. Kar je prej napravil človek, ki je delal z volom ali konjem, mora zdaj napraviti stroj; tega pa je treba kupiti. Pri kmečki hiši se je začel denar hitreje obračati, izdatki kmetije so se očividno povečali.

Zgovorno potrjuje to resnico primer avstrijskih kmetov. Njihov strojni kapital se je tekom zadnjih 20 let nakopičil na vrednost 60 milijard šilingov. Samo lani so kupili strojev v vrednosti 4,5 milijarde šilingov. To je 11.250 šilingov na povprečno kmetijo. Približno enak znesek — 4,6 milijarde šilingov — so lani izdali za gradnjo in adaptacijo poslopij. Več kot 9 milijard šilingov investicij v enem letu je prepričljiv dokaz, kako kapitalno intenzivno postaja kmetijstvo v zadnjih letih.

Še bolj kot gornje primerjave govorijo o naraščajoči kapitalni intenzivnosti kmetijstva njegovi izdatki preračunani na hektar reducirane kmetijske površine. Leta 1959 so ti izdatki znašali 5.672 šilingov, do leta 1970 pa so narasli na 11.500 šilingov, s čemer so se tekom 12 let več kot podvojili. Več kot polovica teh izdatkov odpade na obratne izdatke in le pičla polovica na osebne izdatke kmečke družine. Obratni izdatki so lani po hektaru reducirane kmetijske površine znašali 6.600 šilingov. Tekom 12 let so se povečali za 2.911 šilingov. Med njimi so lani hektar reducirane kmetijske površine bremenili izdatki za stroje s 1.500 šilingi, izdatki za poslopja pa z 2000 šilingi.

Tega naraščanja kmetijskih izdatkov še ni konec. Kapitalna intenzivnost kmetijstva se bo še naprej večala. Zato pa ji bodo tudi kmetje v čedalje večji meri podlegli, zlasti tisti, ki ne poskušajo, da bi skladno z naraščanjem kapitalne intenzivnosti povečali produktivnost in donos kmetijstva. Po vseh ekonomskih zakonih našega časa kmetje, ki nimajo več kot 30 ha kmetijske površine, ne morejo priti na račun, če se ukvarjajo s pridelovanjem žita ali pa sploh s kmetovanjem v svrho samooskrbe. Tako kmetovanje zahteva spričo potrebne mehanizacije velike kapitalne vložbe, donaša pa malo denarja. Tem kmetijam ne preostane drugega, kot da se odločijo za kmetovanje s špecialnimi kulturami ali da ga postavijo na bazo prireje mleka in mesa.

V drobnem kmetijstvu, zlasti v onem alpskega področja, sta mleko in meso pravzaprav edina, s katerimi je mogoče doseči donose, ki bodo krili naraščajoče izdatke kmetije. V kakšni smeri se bo tovrstna usmeritev teh kmetij razvijala, je v bistvu vprašanje lokalne odločitve. Po spoznanjih in izkušnjah na Koroškem bosta to zlasti prireja mleka in z njo povezano plemenske živine povsod tam, kjer imamo opravka z izrazitim travnatim svetom. Ob njih lahko prireja pujskov za pitališča, ki prirejajo mesnate prašiče, igra zelo pomembno vlogo. V krajih, kjer uspeva silokoruza, pa ima bodočnost pitanje goveje živine ob prireji mleka, kajti v Evropi zaužijemo več mesa kot ga priredimo.

Seveda se taka usmeritev ne more in ne sme razvijati tja v en dan. Temelji za uspeh so tudi tukaj prvenstveno v rastlinski proizvodnji. Izjema je le prireja pujskov, ki se razvija lahko neodvisno od razpoložljive kmetijske površine in ki lahko temelji zgolj na dokupu krmnih mešanic. Kjer pa imamo opravka z govedom, brez mineralnih gnojil ne bomo v stanju pokriti naraščajočih izdatkov. Mineralna gnojila edino omogočajo, da bomo po hektaru reducirane kmetijske površine lahko redili dve odrasli govedi, kar je dandanašnji predpogoj za obstoj na kmetiji s travnatim svetom in z možnostjo pomembnejše prireje mesa.

Drugo je raba travnatega sveta. Ta svet je dragocen, ker je sila donosen. Zato je nerazumljivo, če travniki sredi junija še niso prvič pokošeni. Nerazumljivo zaradi tega, ker v tem času pridelano seno ni dosti več vredno od slame in ker ima tako pozna prva košnja za posledico slab pridelek otave ter preprečuje tako pomembno tretjo košnjo. Kmetje, ki so se odločili za govedorejo, nimajo nikoli dovolj sena in tudi nikoli dovolj silaže, če hočejo svoje dohodke usoglasiti s svojimi izdatki. Če si sami ne bodo pomagali, bodo na pomoč od drugod čakali zastonj.

In še nekaj: to je vprašanje potrebnih poslopij za intenzivnejšo govedorejo in prirejo pujskov. Ne ustrašimo se tukaj izdatkov. Oboje sta panogi, kjer se lahko ravnamo po načelu: improviziraj — organiziraj — investiraj. Ob koncu bo po tej poti uspeh večji kot je po običajni kmečki ihti pri investicijah v stroje in poslopja. Koroški krožki za zrejo pujskov ter za pitanje in vnovčenje goveje živine to neizpodbitno potrjujejo.

Razvoj kmečkih gospodarstev je na prelomnici. Kmet bo ostal, kdor kmet ostati hoče. Primarno pri tem je spoznanje, da je treba kmetovanje preusmeriti. Čim bolj organizirano, tem boljše. Ta organizacija pa mora vsebovati tako vnovčenje kot tudi prirejo.

Blaž Singer

Dovolj je bilo skrivalnic!

Nedavni zločinski napad na partizansko grobišče v Žrelcu je izzval veliko ogorčenje tudi v Jugoslaviji, kjer je tamkašnji tisk obširno poročal o tem najnovejšem primeru „mirnega sožitja" na Koroškem. Mariborski „Večer" je o tem dogodku objavil pod naslovom „Dovolj je bilo skrivalnic!" daljše poročilo, v katerem je ob koncu rečeno:

Ogorčenje koroških Slovencev je veliko in razumljivo. Pa se je v imenu koroške policijske direkcije (varnost. direkcije) oglasil dr. Pichler in izjavil: „O odkritju spomenika v Žrelcu uradno nismo bili obveščeni . . ."

Če niste bili obveščeni, gospod dr. Pichler, kdo pa je potem izdal na varnostni direkciji v Celovcu nalog, da je treba pokopališče v Žrelcu nadzirati! Baje ste uvedli preiskavo, zato nas, gospod dr. Pichler, zanima, koliko časa boste potrebovali za izsleditev krivcev! Ali pa bo ostalo tudi tokrat tako, kakor je bilo pri razstrelitvi partizanskega spomenika v Šent Rupertu in onečaščenju spomenika nacističnim žrtvam v Grebinju, ko storilcev niste in niste mogli „odkriti", čeprav bi domačini mogli nanje s prstom pokazati! Ali pa najdete vedno le one, gospod dr. Pichler, ki so vam trn v peti, kot denimo Marjana Šturma, čeprav ni storil ničesar drugega kot tisto, kar bi morala republika Avstrija že davno storiti, saj je to njena obveza v 7. členu državne pogodbe — namreč postaviti na južnem Koroškem table z dvojezičnimi krajevnimi napisi!

Dovolj je bilo skrivalnic v preteklosti s skrunitvijo spomenikov partizanom in žrtvam nacizma, gospod dr. Pichler, Slovenci na obeh straneh meje pričakujejo, da boste fašistične mazače končno prijeli in jih postavili pred sodišče.

(Večer, Maribor, 22. 6. 1971)

Jugoslavija protestira

V zvezi s to skrunitvijo partizanskega spomenika, že tretjo na Koroškem (dvakrat je bil oskrunjen spomenik v Grebinju), je jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Mitja Vošnjak protestiral pri generalnemu sekretarju avstrijskega zunanjega ministrstva.

(Dnevnik, Ljubljana, 22. 6. 1971)

PRED 30 LETI SE JE ZAČELO:

MNOŽIČNO PREGANJANJE SLOVENCEV

V nedeljo 4. julija se bodo nekdanji slovenski pregnanci zbrali v brestaniški graščini, kjer se je pred tridesetimi leti začela njihova trnova pot v pregnanstvo. Grad Brestanica pri Krškem (nekdanji Rajhenburg) je bil namreč zbirno taborišče, skozi katero je po doslej zbranih podatkih šlo nad 65.000 slovenskih ljudi, ki so jih nacisti pregnali z rodne grude ter jih poslali v pregnanstvo v Srbijo in Hrvatsko ter v Nemčijo.

V rajhenburški graščini in pozneje pristavi je okupator začel zbirati slovenske žrtve že 23. maja 1941. Najprej so bili na vrsti intelektualci in drugi politično razgledani ali narodno zavedni Slovenci s spiskov nemške obveščevalne službe in zlasti kulturbundovske organizacije. Po trpinčenju v taborišču so 5. julija 1941 začeli pošiljati iz Brestanice proti jugu prve železniške transporte. To je trajalo do konca septembra, oktobra pa so začeli zbirati in voziti v Šlezijo in druge nemške pokrajine kmečko prebivalstvo od Litije do Sotle. Do 5. februarja 1942 so odpeljali slovenski življ iz celotnega rajhovskega obmejnega območja. Kmalu nato — le dva meseca pozneje — pa se je začelo množično izseljevanje Slovencev tudi v mejah takratnega rajha, na Koroškem.

V taborišču v Brestanici so pozneje zbirali svojce partizanskih borcev, pripadnike Osvobodilne fronte in druge slovenske ljudi, ki so bili sumljivi nacistom, ter jih odtod pošiljali dalje v uničevalna taborišča. Pa tudi v samem brestaniškem taborišču, zlasti v grajski ječi, je marsikdo preživel zelo hude ure in dneve; bilo je tudi veliko žrtev trpinčenja.

V nedeljo bo brestaniška graščina spet zaživela. Nekdanje zbirno taborišče bo tokrat prizorišče osrednjega srečanja slovenskih pregnancev, ki bodo prišli iz vseh krajev Slovenije, pa tudi iz zamejstva, da se spomnijo strašnih dogodkov pred tridesetimi leti.

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Obvestilo

ZVEZE SLOVENSKIH IZSELJENCEV

V nedeljo 4. julija ob 11. uri bo na gradu Brestanica pri Krškem

SREČANJE SLOVENSKIH PREGNANCEV

na katerem se bodo spominjali množičnih izgonov Slovencev, ki so jih nacisti pred 30 leti izselili v Srbijo in Hrvatsko ter v Nemčijo.

Na to srečanje so vabljeni tudi bivši slovenski izseljenci iz Koroške.

Zveza slovenskih izseljencev

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Kmetijska šola v Podravljah, ki je z odlokom ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo dne 22. 4. 1971 dobila pravica javnosti,

razpisuje

RAZPIS

vpis učencev v prvi in drugi letnik za šolsko leto 1971-72.

Pogoji za vpis:

I. V prvi letnik se lahko vpišejo učenci, ki so stari 16 let in so zaključili obvezno šolanje.

II. V drugi letnik se sprejmejo učenci, ki so uspešno zaključili prvi letnik kmetijske šole v Podravljah ali kake druge kmetijske strokovne šole.

Šola prične s poukom 3. novembra 1971.

Prošnje za sprejem je treba nasloviti do najpozneje 30. septembra 1971 na naslov: Kmetijska šola Podravlje, 9241 Föderlach-Podravlje.

Prošnjam za vpis v prvi letnik je treba priložiti zaključno spričevalo ljudske ali glavne šole odnosno poklicne šole (Berufsschule), v kolikor so prosilci tako šolo obiskovali.

Z uspešno zaključeno kmetijsko strokovno šolo (landwirtschaftliche Fachschule) izpolnijo učenci hkrati obveznost glede obiska poklicne šole.

Vsa ostala pojasnila dobite pri ravnateljstvu kmetijske šole v Podravljah ali na sedežih Slovenske kmečke zveze in Kmečke gospodarske zveze v Celovcu.

Ravnateljstvo

PO ŠIROKEM SVETU

MOSKVA. — Sovjetski vesoljci Vladislav Volkov, Georgij Dobrovoljski in Viktor Pacajev so novi rekorderji. Prejšnji teden so namreč postavili nov rekord v dolžini bivanja v vesolju ter so prehiteli vesoljca Nikolajeva in Sevastianova, ki sta junija lani ostala v vesolju 18 dni. Minulo nedeljo je sovjetska orbitalna postaja „Saljut" že 1120-krat obkrožila Zemljo, hkrati pa je bil to njen 326 krog okoli Zemlje, odkar je na krovu ladje omenjena vesoljska trojica.

STOCKHOLM. — Pred stockholmskim okrožnim sodiščem se je v ponedeljek začel proces proti ustaškim teroristom, ki so letos aprila izvedli atentat na jugoslovanskega veleposlanika na Švedskem Vladimira Roloviča ter ga tako nevarno poškodovali, da je na posledicah umrl. Tožilec je dejanje atentatorjev ocenil kot zločin, storjen na najbolj podel način. Vložil je najstrožjo obtožbo, možno po švedskih zakonih.

NEW YORK. — V ameriškem vesoljskem centru v Houstonu so imeli prejšnji teden skupne pogovore sovjetski in ameriški vesoljski strokovnjaki, ki so razpravljali o možnostih skupnih naporov pri raziskovanju vesolja. V zaključnem sporočilu je med drugim rečeno, da bo spojitev ameriške vesoljske ladje „Apollo" s sovjetsko orbitalno znanstveno postajo „Saljut" morda prvi poskus združtive ameriške in sovjetske vesoljske ladje v kozmosu.

KRUŠEVAC. — V Kruševcu so ob koncu minulega tedna dosegle višek proslave, ki so jih priredili ob 600-letnici omenjenega mesta. Med drugim so odkrili spomenik ustanovitelju Kruševca knezu Lazarju Hrebeljanoviču, katerega slika je upodobljena tudi na priložnostni znamki, ki je za ta jubilej izšla v Jugoslaviji.

DUNAJ. — Ta teden biva na uradnem obisku v Avstriji državni predsednik Madžarske Pal Loszonci, ki s tem vrača obisk zveznemu prezidentu Jonasu, kateri je lani obiskal Madžarsko. Predsednik Loszonci je hkrati prvi poglavar Madžarske, ki je prispel v Avstrijo. Na obeh straneh naglašajo veliki pomen tega obiska, saj je na eni strani izraz dobrih odnosov med obema državama, po drugi strani pa bo služil še nadaljnjemu utrjevanju in poglabljanju teh odnosov.

BEOGRAD. — V okviru ustavnih sprememb, ki jih izvajajo zdaj v Jugoslaviji, bo v kratkem prišlo do važnih sprememb v zveznem vodstvu. Tako bo med drugim potekel mandat tudi sedanjemu predsedniku izvršnega sveta Mitju Ribičiču, ki bo potem postal kot predstavnik SR Slovenije član novega predsedstva SFR Jugoslavije. Mandat za sestavo zveznega izvršnega sveta pa je predsednik republike Tito zaupal Džemalu Bijediču, sedanjemu predsedniku skupščine Bosne in Hercegovine.

BOSTON. — V zvezi z objavljanjem zaupnih dokumentov ameriškega obrambnega ministrstva glede vietnamske vojne je bila prejšnji teden razpisana tiralica za profesorjem Danielom Ellsbergom, ki je obdolžen, da je izročil tajne dokumente. Ellsberg se je v začetku tega tedna sam prijavil oblastem ter je bil potem proti kavciji 50.000 dolarjev spet izpuščen na svobodo. Vojaški svetovalec bivšega predsednika Kennedyja general Maxwell Taylor je izjavil, da je že leta 1961 opozoril Belo hišo na posledice, ki jih utegne imeti vmešavanje ameriških kopenskih sil v vietnamsko vojno. Nasprotno pa je neki ameriški list objavil dokumente, iz katerih je razvidno, da je prav general Taylor svetoval predsedniku Kennedyju, naj pošlje v Vietnam 8000 vojakov. Drugi list pa piše, da je Kennedyja na nevarnost takratnega Taylorjevega predloga baje opozoril tedanji zunanji minister Dean Rusk.

ADIS ABEBA. — Organizacija afriške enotnosti je sporočila, da je bil ustanovljen odbor desetih šefov afriških držav (Etiopije, Liberije, Kameruna, Slonokoščene obale, Senegala, Mavretanije, Tanzanije, Kenije, Konga-Kinšase in Nigerije), „da bi poiskali možnosti za miroljubno rešitev krize na Bližnjem vzhodu".

ŽENEVA. — V Indiji je sedaj 6 milijonov pakistanskih beguncev, od tega 4 milijone v taboriščih, drugi pa so se zatekli k znancem ali kam drugam. Tako je povedano v zadnjem poročilu visokega komisarja Združenih narodov za begunce, kjer je tudi rečeno, da sedaj nujno potrebujejo približno 600.000 šotorov.

NEAPELJ. — Na sredozemskem otoku Malti je pri zadnjih volitvah zmagala laburistična stranka, ki se bolj odločno zavzema za neodvisno in nevtralno politiko. Tako je predsednik nove vlade Mintoff izgnal z otoka glavnega poveljnika sil pakta NATO in njegov štab. Zaradi tega je ameriško ladjevje v Sredozemlju odložilo obisk na Malti, ki je bil predviden za julij.

Breže spet za dva meseca

poletno kulturno središče na Koroškem

V soboto 26. junija se je na Petrovi gori v Brežah začela spet nova sezona poletnih kulturnih prireditev. Kot vsako leto od leta 1950 naprej ansambel tudi letos vodi arhitekt prof. Hannes Sandler. Poletne igre v Brežah imajo že kar lepo tradicijo in so po svoji ravni znane po vsej Avstriji, zlasti seveda na Koroškem; priljubljene so tako pri domačinih kakor pri tujcih. Prva premiera na Petrovi gori je bil Schillerjev „Wallenstein", ki mu je sledila cela vrsta najbolj znanih komadov nemških, angleških, francoskih in španskih klasikov. Uprizorili so igre Schillerja, Goetheja, Lessinga, Grillparzerja, Kleista, Grabbeja, Hochwälderja in tudi Brechta; iz angleške, francoske in španske literature pa so uprizorili že Shakespeara, Moliéra in Calderona.

V zadnjih letih so začeli igrati moderna dela, seveda ne avantgardo, temveč priljubljene in uspeh obetajoče burke (predvsem Feydeau, ki je bil v zadnjih dveh letih zastopan kar z dvema igrama).

Igra te zvrsti je tudi letos na sporedu. Ansambel v Brežah igra komedijo „Denar je na banki" Curtha Flatowa, ki je imela v soboto premiero. Curth Flatow je najbolj znan zastopnik povojne komedije. Sprva je nastopil v raznih kabaretih v Berlinu. Kmalu nato je napisal prvo revijo in pozneje ustanovil z nekaterimi prijatelji kabaret „Die Außenseiter". Postal je znan po vsej Nemčiji. Njegova revija „Die Melodie der Straße" je bila uprizorjena več kot 500-krat. Toda Flatow je kmalu opustil to delovanje in se je posvetil zgolj pisanju komedij, televizijskih iger itd. Najbolj znani sta njegovi igri „Das Fenster zum Flur" in „Vater einer Tochter" (prva je doživela ok. 2000 predstav).

Brez dvoma najboljša in tudi najuspešnejša igra Flatowa pa je „Denar je na banki" (Das Geld liegt auf der Bank). Iz berlinskega narečja jo je Hans Weigel „prevedel" v dunajščino, medtem ko na Petrovi gori igrajo visokonemško priredbo. Danes je ta komad serijska igra raznih gledališč v Bremenu, Hamburgu, Kielu, Mainzu in Kölnu, pa tudi na Dunaju je žel veliko aplavza.

Ta igra je torej imela v Brežah v soboto premiero. Krasna, topla noč je prispevala marsikaj k lepemu uspehu predstave. Pod umetniškim vodstvom Hannesa Sandlerja se je umetniško popolno razpletala igra smeha in smehljanja. Sandler duhovni mentor amaterskega odra v Brežah, je igral tudi glavno vlogo Gustava Kühneja, očeta tatovske družine, ki je s svojima sinovoma okradel vrsto bank in jih otajšal za precejšnjo vsoto denarja. Toda Kühne ne krade, da bi se obogatil, ampak zato, ker je to pač njegov konjiček. Ko pride v hudo zadrego, prosi boga, da mu pomaga in se zaobljubi, da 40 let ne bo ukradel niti groša. In bog mu res pomaga.

Po odmoru se znajdemo v drugih okoliščinah: Minilo je 40 let, oče je sedaj star 80 let, njegova sina sta odrasla ter imata lep in dober meščanski poklic. Oče pa je komaj čakal na svoj 80. rojstni dan, da bi spet lahko šel na „lov". Kako se vse to razvozla in konča, je treba videti z lastnimi očmi.

Brez dvoma je Hannes Sandler najboljši igralec na Petrovi gori; drugi ga ne dosežejo v njegovi veličini, ampak dostikrat več ali manj samo „pomagajo", da igra poteka srečno in brez težav. Vsekakor pa Josef Schuhmeyer in Manfred Seidl prepričata v vlogah sinov, medtem ko sta se Irene Schuhmeyer in Heidelore Millonig otresli nesigurnosti, ki jo je bilo v zadnjih letih opaziti pri obeh glavnih igralkah. Obisk te predstave pomeni kulturni užitek za vsakega ljubitelja dramske umetnosti in zdravega humorja.

To sredo pa je bila v Brežah še druga premiera letošnje sezone, in sicer Lukejeve drame „Hadrijan VII.", ki so jo prevzeli iz lanskoletnega sporeda in jo nameravajo letos še osemkrat ponoviti poleg komedije „Denar je na banki", katero bodo — seveda če bo dopuščalo vreme — v tej sezoni igrali vse do 21. avgusta.

F. Z. ml.

Nova koroška kulturna revija

V torek tega tedna je glavni urednik dr. G. Baumann na tiskovni konferenci predstavil novo koroško kulturno revijo, „Kärntner Kulturhefte IM SCHNITTPUNKT" (Koroški kultuni zvezki V PRESEČIŠČU), ki jo izdaja kulturni oddelek pri deželni vladi. Prva številka nosi podnaslov „Europäisches Kärnten" (Evropska Koroška) in več prispevkov se giblje v tem tematskem krogu. Revija ima simboličen naslov, ker se čuti v presečišču treh regij, Furlanije-Julijske krajine, Slovenije in Koroške ter hoče prispevati k „plodnemu sosedstvu" v prostoru Alpe-Jadran. Revija bo izšla štirikrat v letu, posamezna številka stane 25 šil., letna naročnina pa 80 šil. Prvi dve številki lahko vsakdo naroči v poskusnem abonmaju in ju dobi zastonj.

Kot deželna ustanova, ki ji ne bo treba prosjačiti za subvencije, bo ta nova revija seveda na vsej liniji reprezentirala uradno kulturno politiko koroške dežele, saj je tudi zamišljena kot reprezentativno glasilo. Kakor vsaka revija, pa naj je še tako specialna, hočejo tudi „koroški kulturni zvezki" nagovoriti vse plasti prebivalstva. Da pa je to samo pobožna želja, ki je pa očitno niti nočejo — in tudi ne morejo — izpolniti, se vidi že v prvem zvezku, kjer obravnavajo razni ‚priznani' (in tudi ne) avtorji teme, ki zanimajo kvečjemu kakega izobraženega človeka, intelektualca, se pravi človeka iz „višjih" družbenih plasti, tiste ljudi pač, ki hodijo v gledališče, v koncerte in v galerije. Da to niso ravno delavci ali kmetje ali nižji nameščenci, prav gotovo ni krivda njih samih.

Prav tako bode v oči, da se redakcija na vsak način hoče izogibati vsake teme, ki malo diši (ali smrdi?) po politiki, pa naj bo to splošnopolitična, narodnopolitična ali pa tudi kulturnopolitična(!) tematika. Hočejo opisovati samo kulturo, ‚čisto kulturo', ne da bi se zavedali tega, da je včasih ravno ta čista kultura čista politika, saj si sami prizadevajo za kar se da dobro sodelovanje z gospodarstvom (kdo je ta abstraktni pojem, mi ni jasno). Ne zavedajo se tega, da ni izoliranega prostora v družbi, ki bi bil rezerviran za kulturo, ki bi bil ločen od politike. Že sami stroški za tisk (ok. 40.000 šil. brez klišejev pri nakladi 2000 izvodov) kažejo nazorno to povezavo s politiko, kajti kateri list ali katera kulturna revija dobiva take subvencije, če ne podpira uradne politike. In prav v prvem zvezku je že ena rubrika (ki bo postala stalna), ki je izrecno političnega značaja, namreč rubrika „Alpe-Jadran". Najbolje je, da si prvi dve številki, ki sta zastonj, naročite sami in ju dobro prestudirate.

Peter Wieser

Ustanovljena kulturna skupnost Slovenije

Razprave o kulturni skupnosti Slovenije so pretekli petek po letih doživele svoj vrh v Ljubljani na ustanovni skupščini. Temu dogodku, ki so ga imenovali zgodovinskega na področju kulture v slovenskem kulturnem prostoru, so prisostvovali vidni kulturni in družbenopolitični delavci Slovenije kakor tudi predstavniki zamejskih Slovencev.

Na seji v prostorih republiške skupščine so sprejeli sklep o ustanovitvi kulturne skupnosti Slovenije, njen začasni statut, izvolili ljudi na najvišja upravna mesta nove organizacije, od „vsebinskih" zadev pa obravnavali le predlog za financiranje kulturnih akcij v letu 1971.

Skupščina ni izvolila svojega predsednika, čeprav sta bila predlagana dva kandidata: Matej Bor in dr. Bratko Kreft. Medtem ko se je Matej Bor odpovedal kandidaturi še pred tajnim glasovanjem, pa dr. Bratko Kreft ni dobil potrebne večine in je pred drugim glasovanjem tudi sam umaknil kandidaturo. Dolžnosti predsednika bo zaenkrat opravljal njegov namestnik Črtomir Kolenc, direktor ČZP „Primorski tisk" iz Kopra. Delegati so za predsednika predsedstva izvolili dr. Borisa Kuharja, ravnatelja Etnografskega muzeja v Ljubljani, nato pa izbrali predsednike štirih odborov, ki so hkrati člani predsedstva: predsednik odbora za književnost, založništvo in knjižničarstvo je Gregor Kocjan, odbora za gledališko in glasbeno umetnost, radio ter televizijo Ignac Kamenik, odbora za likovno umetnost, galerijsko in muzejsko dejavnost Andrej Pavlovec, odbora za kinematografijo pa Franc Štiglic. Tajnik skupščine je postal Štefan Balažič.

Kulturno skupnost Slovenije čaka kot ena izmed pomembnih nalog, da uveljavi slovenski nacionalni kulturni program ter oblikuje za njegovo uresničitev ustrezno in smotrno kulturno politiko. Med konkretnimi nalogami, ki čakajo novoustanovljeno skupnost, zavzema važno mesto skrb za kulturni razvoj slovenskega življa v zamejstvu. V ta namen so tudi predlagali ustanovitev posebne komisije, ki bi imela na skrbi podporo kulturnim težnjam Slovencev zunaj meja matične domovine.

KULTURNE DROBTINE

● V petek preteklega tedna se je v Osojah pod geslom „Prvi, drugi, tretji svet? — Svetovni jezik glasba" začel 3. mednarodni glasbeni forum. V soboto po uradni otvoritvi je nastopil madrigalni zbor iz Bukarešte, v nedeljo je bil dan jazza, v ponedeljek je Gulda igral dela Beethovna in lastne skladbe, v torek je bil dan jazza in popa, v sredo pa dan indijske glasbe. V četrtek je bila na vrsti kombinacija klasike in popa in danes je v Osojah dan arabske glasbe. Glasbeni forum v Osojah traja še do ponedeljka 5. julija.

● Beneški Slovenci bodo 8. avgusta priredili prvi festival domače pesmi. Ljudski pevci naših rojakov bodo tako prvič v zgodovini nastopili skupaj in v javnosti s svojimi deli.

● Umetniški svet DSLU je odločil, da bosta na letošnji razstavi INTART v Celovcu zastopani dve očitni idejni tendenci med mladimi likovnimi umetniki v Sloveniji — ekspresivna figuracija in neokonstruktivizem.

● Za letošnjo 500-letnico rojstva velikega nemškega slikarja in grafika Albrechta Dürerja pripravljajo celo vrsto umetnostnih manifestacij. Največjo razstavo Dürerjevih del namerava prirediti narodni muzej v Nürnbergu. Iz velikih galerij in znanih zbirk v 13 državah si bo muzej v ta namen izposodil okoli 500 Dürerjevih del, tako da bo na razstavi zastopanih 32 od skupno 70 ohranjenih slik, 200 od skupno 900 risb in 300 originalnih grafik. Prvič pa bodo na razstavi skupaj prikazali tudi tri Dürerjeve avtoportrete, ki jih sicer hranijo v znanih galerijah Louvre, Prado in Pinakothek.

Sartre in policija

Pariška policija je prepovedala shod, ki ga je za nedeljo napovedal francoski filozof in pisatelj Jean Paul Sartre kot „ljudski tribunal". Že 14. junija je francosko notranje ministrstvo zagrozilo morebitnim udeležencem takega shoda, da morajo računati s kaznimi od dveh do pet let zapora.

Na shodu so hoteli obravnavati položaj policije v vsakdanjem življenju Francozov od 1. januarja letos naprej in kritično presoditi njeno nehumano ravnanje na raznih demonstracijah in pri štrajkih. Znani francoski filozof, ki je tudi direktor lista „La Cause de Peuple" (Stvar ljudstva), je poudaril, da obstaja „med praktikami policije in med masami globok prepad". Proti Sartru so uvedli tudi sodnijsko preiskavo, ker je menda „obrekoval policijo".

TONE SVETINA 77

UKANA

DRUGA KNJIGA

Razgled po sistemu utrdb je oba pomiril. Več ujetnikov je pripovedovalo, da se brigade pripravljajo na odločilen napad. Koloni s strelivom in hrano ter drugimi potrebščinami pa še ni uspelo prebiti se v mesto. Ostala je nekje na začetku poti, v eni izmed predstražnih postojank, in čakala na okrepitev tankovskih enot. Nadalje sta zvedela, da je tudi glavna cesta tako močno zajezena s prevrnjenimi debli, da bi potrebovali cel delavski bataljon, če bi jo hoteli usposobiti vsaj za zasilen promet.

Major si je s prosto roko prižgal cigaro in turobno nakremžil obraz. Sedel je k brzostrelnemu topu in se zazrl v stotnika. Ta je za spremembo prižgal pipo. Živel je v prepričanju, da ga pipa pomirja v vseh kočljivih trenutkih ter mu krepi duha in razsodnost.

„Brez dvoma, dragi Erich, bi nas v tej luknji tokrat radi zadavili, pa nas seveda ne bodo. Stuhtal sem novo idejo, kako pospešiti propad te njihove ofenzive."

„Res me zanima, kaj se je porodilo v vaši tovarni idej."

„Nekaj posebnega. Generalu je treba poslati poročilo z izmišljenimi podatki o pretirani nevarnosti, da mesto pade. Prepričan sem, da se bo podvizal, ne glede na žrtve."

„To ni slabo," je pritrdil stotnik. „Samo težko bo dobiti moža, ki bi se zagotovo prebil skozi blokado. Bilo bi dobro, če bi bil domačin, pogumen in domiseln, ki pozna vsako stezo."

„Ga že imam. Veste koga bom poslal? Valjhuna, če je le živ. Ko se vrne pojde pri priči na pot."

S to potezo bi ubil Wolf dve muhi na en mah. Dvignil bi se v očeh generala, Valjhun pa bi raztrosil po Ljubljani med belogardisti vesti o strašni komunistični vojski, kar bi pospešilo mobilizacijo njihovih sil; s tem pa bi se zmanjšale nemške žrtve.

S stotnikom sta soglašala. Pod noč sta se z močnim spremstvom vračala v kasarne. Mesto je izumrlo. Na vsej poti razen patrulj nista videla žive duše. Večina hiš je imela zapahnjene polknice in vrata.

„Prekleto bi se mi prilegla Lavra, vsaj za kakšno noč. Nekako tako kot piščanček v omaki," je potožil stotnik in obudil rožnate spomine na opojne noči.

„Tudi meni bi se, čeprav me ovira ta prekleta rana. Jaz bi potreboval samaritanko. Ne predivjo in ne preveč sramežljivo. Takšno, ki se sama usede na kolena in odpre vrata v nebesa. Lonček medu. Pa ne takšnega na karte."

Stotnik se je zarežal majorjevi pripombi in dodal: „Tako domačo bi radi, ki iz roke je, ali ne? No, ste že dobri. Brž ko si bolnik zaželi žensko, je že vstal iz groba."

„O, seveda. Vse to se bo zgodilo, dragi Erich. Samo da se rešim te preklete mišnice. Prav dobro vem, kam bom zavil po tolažbo. Za tako občutljive stvari so najboljše vdove. Hudičevo so potrebne. Usoda jim je vzela tisto, po čemer ženske najbolj hrepene. Zato bolj visoko cenijo to stvar ko device. Kadar sem bil slabe volje, resigniran, so me pozdravile vdove. Treba je povzeti kakšno dobro navado pokojnika, pa se odpre srce zgoraj in spodaj. Ko pa si enkrat notri, je problem, kako priti ven. Kot domače živali so. Če znaš ravnati z njimi, se od njih cedi med in mleko."

Želje po užitkih so jima razvnele domišljijo. Pozabila sta na skrbi. Vrnilo se jima je celo nekaj volje do življenja, ki je že nevarno nihala.

Po večerji sta sedela ob oknu in nadaljevala s psihološko onanijo, kot je major imenoval pogovor te vrste. Opazovala sta pramene žarometov, ki so neutrudno tipali po okolici mesta, podobni lovkam velike morske pošasti.

Že sta hotela oditi spat, ko je usekalo nekaj rezkih eksplozij v krotko noč. Zaslepile so ju s svojo hudobno svetlobo in jima vzdramile strah, ki sta ga komaj pokopala. Z vrhov hribov nad mestom je tolklo nekaj minometov neverjetno točno po kasarnah.

Nevidnemu sovražniku so odgovorili topovi. Nebo se je prepreglo s svetlečimi izstrelki, rakete vseh barv pa so trepetaje umirale nad reko in železobetonskimi gnezdi. Zarohnelo je tudi pehotno orožje. Stotnik se je naglo opasoval in iskal orožje. V kasarni so med topotanjem nog in odsekanimi povelji presunljivo žvižgale piščalke.

„Alarm! Prekleto sranje! Noč za nočjo alarm."

„Spet nas dražijo, da bomo ob spanje in vso municijo," je žalostno zaječal Wolf, se pogreznil v naslonjač in se zazrl v pretečo noč nad mestom.

Čez čas so zabobneli topovi na južni strani mesta. Spoznala sta, da se je začel napad na obrobno postojanko. Stotnik je tekel po hodniku, klical kurirje in dežurnega ter preklinjal v vseh jezikih sveta.

Wolf je ostal sam. Peklil ga je občutek praznega dolgočasja in tesnobe, ki se je z bobnenjem stopnjevala do mučne nestrpnosti. Nič ni mogel ukreniti. Samemu sebi se je zdel prekleto nepomemben in ničev z vsemi svojimi načrti, ki so se razblinjali sproti kot odsevi eksplozij v temni noči.

Obsedel je v naslanjaču in zaman čakal na stotnikovo vrnitev. Poslali so ga na položaje, ker so predvidevali na-

Pevci iz Lenarta obiskali Šmihel

V prvi polovici meseca junija sta nas počastila s svojim obiskom ženski pevski zbor in moški oktet kulturnega društva „Radko Smiljan" iz Lenarta v Slovenskih goricah.

Kljub temu, da je bil koncert napovedan za soboto zvečer, ko se kmečki človek bolj težko utrga od svojega dela — povrhu pa je nagajalo še slabo vreme, je bil obisk kar zadovoljiv.

V pozdrav gostom je najprej zapel moški zbor SPD „Edinost" iz Pliberka nekaj pesmi, ki jih je vodil Foltej Hartman. Potem je nastopil ženski zbor in lahko zapišemo, da so podane pesmi bile vsakemu poslušalcu v užitek in veselje. Spored je nadaljeval moški oktet, ki nas je pravtako navdušil. Kot smo slišali, ta oktet obstoja šele nekaj mesecev, zato mu gre, kar se tiče znanja, še posebna pohvala. Med odmori, ko sta se zbora menjala, nam je mala nadarjena šolarka Sonja igrala poskočne viže na harmoniko in tako doprinesla svoj delež k še boljšemu razpoloženju v dvorani. Zato velja tudi njej vse priznanje.

Celoten spored je bil dobro pripravljen, saj so bile pesmi izvrstno podane. Kar nas pa je še posebej razveselilo in navdušilo, so bile pesmi prof. Radovana Gobca, ki ga mnogi pri nas osebno poznamo, ker je nekaj svojih otroških let preživel med nami v Šmihelu.

Gostovanje je bilo v okviru kulturne izmenjave med Katoliškim prosvetnim društvom v Šmihelu in gostujočim društvom „Radko Smiljan" iz Lenarta v Slovenskih goricah, kjer so igralci šmihelskega društva pred nedavnim gostovali z igro „Za pravdo in srce". Goste je v imenu prirediteljev pozdravil predsednik Katoliškega prosvetnega društva Fritz Kumer, za prisrčen sprejem pa se je zahvalil predstavnik gostujočega društva. Oba govornika sta izrazila potrebo po še tesnejšem kulturnem sodelovanju med Slovenci na Koroškem in v matični domovini.

Nastop gostov iz Slovenije v Šmihelu je bil res bogat kulturni užitek, katerega udeleženci tega koncerta ne bodo tako hitro pozabili. Bil pa je tudi lep prispevek k nadaljnjemu utrjevanju prijateljskih odnosov in plodnega sodelovanja med prosvetnimi organizacijami tu in onkraj meje.

Ljubitelji lepe slovenske pesmi tukaj pod Peco smo ob koncu koncerta izrazili željo, da bi se z rojaki iz Lenarta kmalu spet srečali.

Občni zbor SPD »Bisernica« v Celovcu

Prejšnji četrtek je Slovensko prosvetno društvo „Bisernica" v Celovcu v prostorih Dijaškega doma Slovenskega šolskega društva izvedlo svoj redni občni zbor. Kljub razmeroma neugodnemu času se je občnega zbora udeležilo lepo število članov, ki jih je uvodoma pozdravil predsednik Janez Weiss, ki je podal tudi delovno poročilo društva. Povedal je, da društvo v zadnji poslovni dobi ni bilo tako aktivno kot prejšnja leta, kar pa je v prvi vrsti povzročila poklicna preobremenjenost nekaterih članov odbora. To seveda ne pomeni, da društvo sploh ni delovalo, saj je odbor imel več sej, na katerih je obravnaval probleme društva ter priprave nekaterih prireditev in predavanj, ki jih je društvo priredilo v prostorih Dijaškega doma.

Po blagajniškem poročilu in poročilu preglednikov računov je staremu odboru bila izglasovana razrešnica, nakar so sledile volitve novega odbora. Občni zbor je na predlog starega odbora za predsednika izvolil dr. Jožkota Bucha in za tajnika Mirka Kelicha, medtem ko so v funkcijah podpredsednika, blagajnika in knjižničarja bili potrjeni dosedanji odborniki. Dosedanji predsednik Janez Weiss je na lastno željo vsled poklicne preobremenjenosti odložil funkcijo predsednika, bil pa je izvoljen v širši odbor.

Novi predsednik dr. Jožko Buch se je občnemu zboru zahvalil za izvolitev. Pri tem se je staremu odboru, predvsem bivšemu predsedniku, zahvalil za dosedanje delo v društvu ter vse prosil, da s svojimi izkušnjami tudi novemu odboru stojijo ob strani ter pomagajo pri nadaljnjem delu.

V diskusiji je bilo obravnavano bodoče delo društva. Pri tem je bila poudarjena tudi potreba, da bi Slovence, ki so se v zadnjih letih priselili v Celovec, povabili in pritegnili v slovensko prosvetno skupnost. Nadalje je bilo nakazano, da bi se društvo v bodoče moralo bolj posvetiti dijaški mladini in jo pritegniti v prosvetno delo. Društvo naj bi se v bodoče oprijelo novejših oblik delovanja, kot se jih je v preteklosti že nekajkrat z uspehom poslužilo; to je klubska dejavnost, ki omogoča razne oblike prosvetnega dela, zlasti diskusije, predavanja, literarne pogovore, družabne večere in drugo. Od novega vodstva društva „Bisernica" bo odvisno, če bo predloge, ki jih je občni zbor sprejel, tudi uresničil. Mladi ljudje, ki so prevzeli vodstvo društva, opravičujejo to pričakovanje; razumljivo pa je, da je za uspešno delo vsakega društva potrebno sodelovanje slehernega člana.

Po občnem zboru je predsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzej Weiss imel zanimivo predavanje o življenju Retoromanov v Švici, še prej pa je občni zbor v imenu svoje organizacije pozdravil ter zagotovil, da bo SPZ društvu, kadar bo treba, nudila vso podporo in pomoč.

Plezalni tečaj v Košuti

Slovensko planinsko društvo v Celovcu obvešča svoje člane, da prireja „Bergsteigerschule Karawanken" planinske organizacije „Naturfreunde" v času od 10. julija do 1. avgusta letos plezalne tečaje v Košuti, katerih se lahko po znižani ceni udeležijo tudi naši člani. Tečaji trajajo od sobote do sobote, priporočamo vam pa, da se javite za tečaj od 24. do 31. julija, da bomo zbrani vsi na enem tečaju.

Tečaje vodi Peter Sagmeister, ki se je udeležil letošnje ekspedicije v Ande. Seznanil nas bo z uporabo plezalne vrvi, s plezanjem v skali, z nevarnostmi na planinah, z orientacijo ter s prvo pomočjo.

Potrebna je sledeča oprema: hlače dokolenke, pulover, vetrovka, zaščita proti dežju, rokavice, pokrivalo, volnene nogavice dokolenke ter kratke volnene nogavice, visoki čevlji z gumijastimi podplati in z dobrim profilom, nahrbtnik, majhna apoteka, eventualno karabinka (Schraubenkarabiner) in vrv (Reepschnur 5 m ×8 mm).

Kdor se hoče udeležiti tega tečaja, naj to sporoči najkasneje do 7. julija. Navede naj vse svoje osebne podatke in pošlje na Slovensko planinsko društvo, Gasometergasse 10, 9020 Celovec-Klagenfurt. Istočasno je treba naplačati 200 šil., to pa lahko poravnate v Naši knjigi ali pa nakažete na Hranilnico in posojilnico v Celovcu, Postscheckkonto 148.057 z geslom: „SPD plezalni tečaj".

S planinskimi pozdravi!
Slovensko planinsko društvo

Učenci glasbene šole iz Radovljice obiskali Celovec

V četrtek 24. junija smo v Dijaškem domu SŠD v Celovcu imeli v gosteh učence Glasbene šole iz Radovljice. Petnajst mladih godbenikov se nam je v enournem sporedu predstavilo s svojim delom oz. znanjem, ki so ga pridobili na tej šoli. Moramo reči, da smo bili prijetno presenečeni. Bilo je skoraj neverjetno, kaj mladi učenci vse znajo. Inštrumentom, ki so pri nekaterih bili večji kot godci, so izvabili vse od najbolj zahtevne operne glasbe do narodno zabavnih viž. Igrali so pod vodstvom prof. Jožeta Ažmana. Skupino učencev je spremljal tudi direktor radovljiške glasbene šole prof. Egi Gašperšič.

Tajnik Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Radovljici Jože Smole je v imenu gostov nagovoril poslušalce, goste iz Radovljice pa je v imenu dijakov pozdravil Franci Sadolšek, ki se jim je tudi zahvalil za lep kulturni užitek. Po obisku v Dijaškem domu so mladi gostje iz Radovljice napravili še izlet po Koroški.

Pozdrav ob jubileju

Predzadnja številka Slovenskega vestnika nam je v povečanem jubilejnem obsegu prinesla obvestilo, da naš list s to številko slavi 25-letnico svojega izhajanja. Zdi se nam umestno, da se ob tem slavnostnem dogodku oglasimo tudi mi ter našemu glasilu, kakor tudi uredništvu in vsem sodelavcem prav iz srca čestitamo ter se zahvalimo za ves trud in delo, ki ga teden za tednom vlagajo v skrbno sestavljanje pestre vsebine Slovenskega vestnika.

Res je v naši deželi dosti nemških listov, ki nam prinašajo razne novice. Tudi iz matične države bi si mogli naročiti kak dnevnik. Vendar naši kmetje in delavci med tednom nimajo dosti časa za čitanje in tako nam ob koncu vsakega tedna naš domači list prinaša v domači besedi bolj v zgoščeni obliki važnejše svetovne, državne in deželne novosti. Pri vsem tem pa je Slovenski vestnik naš domači list, ki nas koroške Slovence od Šmohora v Ziljski dolini pa preko Roža in Gur do Žvabeka na vzhodu Podjune povezuje v eno veliko družino, katera se skupno veseli poročil o veselih dogodkih, a tudi sočustvuje, če tarejo naše sestre in brate širom naše zemlje težave in žalostne vesti.

Zato želimo našemu Slovenskemu vestniku ob vstopu v drugo četrtstoletje njegovega odgovornega dela, da bi bil še nadalje glasnik, klicar in buditelj koroških Slovencev ter nam pomagal izbojevati tisto enakopravnost v deželi Koroški, katera nam po božji in človeški postavi na naših domačih tleh tudi pripada. Ne želimo ali zahtevamo ničesar, kar bi našim drugorodnim sodeželanom bilo v škodo; prav tako pa tudi ne moremo trpeti, da se nam odrekajo pravice, ki so življenjskega pomena za naš nadaljnji obstoj.

Bralci Slovenskega vestnika iz Bilčovsa

Čirkovče pri Pliberku

Pred nedavnim je Alojz Müller p. d. Mlinar v Čirkovčah obhajal svoj sedemdesetletni življenjski jubilej. Ob tej priložnosti je bil deležen številnih čestitk svojih zvestih prijateljev in znancev. In to je tudi razumljivo, kajti Lojza imajo zaradi njegovega klenega značaja vsi radi.

Lojz Müller je kmet, ki ga odlikuje zvestoba zemlji in rodu! Kot umen gospodar gre s časom naprednega gospodarstva, o čemer priča urejenost Mlinarjeve kmetije. Sicer pa je Lojz dober zakonski mož in družinski oče.

Jubilant vendar ni zaverovan le v svoj poklic kmeta, temveč ima veliko razumevanje tudi za naše skupno narodno prizadevanje. To vedno rad podpira, posebno z obiski prireditev našega prosvetnega društva in se s somišljeniki veseli naših skupnih uspehov; z nami vred pa ga bolijo krivice, ki se nam godijo. Mlinar sodeluje tudi v naši gospodarski organizaciji, Hranilnici in posojilnici v Pliberku, pri kateri je predsednik.

Lojz je priljubljen kot ustrežljiv sosed, ki rad pomaga, kjer le more in kjer je to potrebno. Zato je tudi njegova domačija izredno gostoljubna in vrata v njegov dom so vsakomur odprta.

Mlinarjev oče je svoj življenjski jubilej dočakal svež, zdrav in veder. Ob tem, ko mu čestitamo, hkrati želimo, da bi naš Lojz tak ostal še mnoga leta.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UK

pad na mesto. Počasi je zadremal in težka glava mu je kinknila na prsi. Po glavi so mu zveneli topovski streli. Proti jutru je reka goste kalne megle zalila vso dolino in streljanje je nenadoma ponehalo. Majorja je zmanjkalo. V sanjah je vzdihoval in nekajkrat vznemirljivo kriknil. Ko se je prepoten zbudil, ga je obdajala grozljiva tišina. V sobi je gorela zastrta luč kot drobno, ugašajoče sonce. Skozi stekla je tipala meglena svetloba mrtvega jutra.

Premaknil je ranjeno roko in boleče vzdihnil. Zaprl je oči in podobe blodnega sna so se mu vračale v zavest kot nevabljeni gostje. Gnus mu je prešinil grenke ustnice. Pljunil je, pa mu ni odleglo. V želodcu ga je tiščalo. Stene sobe so se razmaknile in izginile. Mimo njega se je vlekla brezoblična megla, po kateri je tekla reka z mrtvimi ribami. Leno so se zibali na valovih beli trebuhi s štrlečimi plavutmi.

Pomislil je, če se morda to ni že nekoč pripetilo. Toda privid je izginil. Zdaj je iz megle strmelo vanj nebroj živalic z majhnimi, hudobnimi očmi in resastimi tipalkami, ki so nenehno migljale. Ob sebi je zagledal truplo. V razpadajočem obrazu je prepoznal prijatelja iz mladih let. Iz reber mu vro trume gomazečih stonog, iz oči se spuščajo strigalice. Zdaj gredo nadenj. Čuti jih, kako gomaze po njegovi roki. Grizejo ga in mu lezejo po vratu in obrazu, proti očem. On pa se ne more premakniti. Poklical bi, pa mu je krik zamrl v grlu. Onkraj ceste, ki ni več cesta, razpada mesto. Neslišno se rušijo hiše kot v nemem filmu. Vijoličast dim se vali nad razvalinami. Pod noge se mu kotali kamenje, deli kipov. Gole Venere in arijski možje z meči ... Vse se podira ... Svet razpada pred njegovimi očmi, vse se razbija v delce, ki se pogrezajo v nič. Pred njim se odpira zemlja. Dolg, neskončni poč prereže cesto in požira razmetane dele teles, stvari, ki izginjajo v prahu. Sam sedi ob zidu, brez moči, kot bi bil zakopan do ramen v zemljo. Iz megle strmi vanj oko, ki ga ne vidi. Krogle pa klešejo omet. Brez volje in brez moči, da bi se premaknil ... Bele sence se zgrinjajo na zasneženi gozd ... Megla se strne, manj je je in bolj je gosta. Nevidna razpoka se približuje ... Praznina groznega brezna ga vleče vase — Ponorel bi od tišine ... Končno odrešitev ... Zasliši korake, težke, težke, votle, kot bi se nekdo sprehajal s škornji po ogromni krsti. Nikogar ni ... A vendar čuti roke, ki mu stiskajo vrat in ga dušijo ...

Živalsko je kriknil. Zbudil se je ves trd in premočen. Še vedno ga je obdajala velika, vznemirljiva tišina. Vstal je, se pretegnil in pogledal skozi okno. Gosta, bela, neprodirna megla se je lepila na slemena streh, ki so bile podobne hrbtom živali na poti čez reko.

„Prekleta traparija," je dejal in poiskal kozarec z žganjem. Srknil je in se zamislil. „Ta bedasti privid, od kod neki se je vzel? Seveda od norega življenja ni pričakovati pametnih sanj ... Svet je kot majhen splav, s katerega se ne da ubežati." Gnus se mu je še zmerom lepil po ustih, meglena tišina mu je zvenela po ušesih. Čeprav je oboževal samoto, mu je bila tedaj odvratna. Tesnoba ga ni in ni zapustila. Odprl je okno. V sobo je vdrl vlažen zrak, poln megle. Globoko je zajel sapo in se sprehodil. Gibanje mu je vrnilo moč in upanje.

Odprl je vrata in poklical kurirja. Naročil mu je, naj takoj poizve, kaj se je pripetilo čez noč in mu prinese vročega čaja. Bližina živega bitja je vplivala nanj, da je lahko mislil praktično.

„Prekleto, zdaj izgubljam živce, ko bi jih najbolj potreboval."

Zvrnil se je v naslanjač in si izmeril pulz. Ugotovil je, da mu srce utripa prehitro, razdraženo. Saj ni čudno, ko pa jih nobeno noč niso pustili spati. To je psihološka vojna, za katero si je izmišljal vsakovrstne teorije. Tako si drug drugemu razkrajajo voljo.

Dežurni mu je prinesel vročega čaja in prepečenca z margarino. Presenetil ga je z vestjo, da se je v jutranji megli vrnila patrulja poročnika Valjhuna z enim ujetnikom in da se vrača stotnik s položajev na obrobju mesta.

To ga je razveselilo, da bi bil najraje zarjul.

Kmalu nato je vstopil stotnik nenavadno židane volje. Drobne kapljice so se mu lepile po bledih obrveh, oči pa so mu vrtnjaško sijale, polne zadovoljstva.

„Kako Erich?" ga je nagovoril kakor vselej, kadar se je vrnil.

„Danes je bilo imenitno. Privoščil bi vam, da bi bili z menoj. Vražje bi se lahko zabavali. Kot po navadi, so tudi to noč napadli obrobne postojanke, mesto pa samo navidezno. O tem sem si bil takoj na jasnem, ko sem slišal, iz kakšne dalje škrope z mitraljezi. Kljub temu sem zavaroval bok obrambe in poslal napadenim v Spodnji Idriji pomoč. Tam jim prede prekleto trda. Partizani so vdrli v postojanko, zavzeli nekaj bunkerjev in se šele z dnem umaknili. Moji so ujeli dva Mongola, dezerterja iz naše vojske. Pošteno smo ju premlatili in jima polomili kremplje, potem pa smo ju ustrelili. Povedala sta, da napada ruski bataljon Bazoviške brigade. Če našim ne bomo mogli poslati pomoči, to noč ne bodo vzdržali. Tolčejo s topovi in imajo dovolj angleškega razstreliva. Če se partizanom sunek posreči, bomo kmalu na vrsti mi."

„Upajva, da jim ne bo uspelo," se je skušal zvito nasmehniti Wolf, ki je vedel, da stotnikova dobra volja ne izvira iz teh poročil. „Se je še kaj posebnega zgodilo, da bi vam lahko zavidal?"

„Nič posebnega. Naših dveh peric ne poznate. Prav simpatični dekleti sta. Sestri, ki tekmujeta z obsegom okroglin, obe črnolasi in živahni, prav gotovo potomki

Rešitev je v življenjski borbi

Klasičen primer neobveznega, se pravi neodgovornega pisanja o ‚brizantnih'(!) problemih, s čimer misli na vprašanja Slovencev na Koroškem, je prispevek dr. V. Inzka v ‚Kleine Zeitung' dne 23. junija t. l. Imenuje se „LÖSUNG IM MENSCHLICHEN BEREICH ANSTREBEN". Ker je to neživljenjsko zamegljevanje življenjskih vprašanj zelo dolgovezno, se bo moral ta preizkus resničnosti oz. neresničnosti omejiti na ‚otipljivo' in — denimo vsakemu šolarju — spoznatno absolutno pomanjkanje piščeve refleksivnosti.

V prvem in drugem odstavku govori o nekakšnem deželnopolitičnem problemu, o katerem da je mnogo diskusij, ne pove pa, za k a t e r i problem da gre. Potem pravi „Man spricht von Extremisten auf beiden Seiten", pa ne razloži, k d o da je tisti ‚Man' in č e m u da govori o ekstremistih na obeh straneh. Tudi sam naslov sodi v to kategorijo zamegljevanja, saj ne pove, k d o naj se trudi za človeško rešitev — Slovenec, Heimatdienst, Abwehrkämpferbund, Sima, Kladivo, ki se ga dr. V. Inzko tako zelo boji, ali kdo pravzaprav? Zelo lepo, brez bajže, govori nato o DOBREM ČLOVEKU, ki da je smisel našega življenja — tudi na Koroškem. Dober pa da more biti samo tisti človek, ki svojega bližnjega ljubi in spoštuje, skratka, Inzko s krščanskega stališča pravilno uči, le da nikjer ne pove, k o m u ta njegov krščanski nauk velja. Zato ta njegov nauk nikakor ne more imeti večje odmevnosti v koroškem prostoru kakor katerakoli ‚pridiga' v duhu znamenito neučinkovitega ‚bodi vendar že priden', ‚ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe' ipd.

Naj nekaterim Inzkovim trditvam postavim nasproti svoj (in vsakogar, ki mu gre za res) pomislek. Le-ta je v kurzivnem tisku. Osporavani stavki so — po vrsti — osrednji del Inzkovega prispevka.

„Jeder Mensch will von Natur aus gut sein. Wie könnte dies bei den Menschen in unserem Lande anders sein?" — *Viele Menschen in unserem Lande wollen keineswegs gut sein, sie wollen vielmehr übermenschlich deutsch, herrenmenschlich deutsch sein, daher kann das mit den ‚gutnachbarlichen Beziehungen' und mit der ‚Toleranz' nicht stimmen.*

„Der Mensch ist auch bereit, aus den Fehlern der Vergangenheit zu lernen, daraus die Konsequenzen zu ziehen." — *Viele Menschen, ja, wohl die meisten, sind gar nicht bereit, aus den Fehlern zu lernen, und schon gar nicht, daraus die Konsequenzen zu ziehen. Wie könnte es dann heute — nur beispielsweise — in Italien bereits wieder einen blühenden Neofaschismus geben — und in Deutschland und in Amerika und woanders auch?*

„Auch wir Kärntner sind in dieser Beziehung nicht anders als die Menschen anderer leidgeprüfter Länder. Es kann niemand leugnen, daß man auch in Kärnten aus der Geschichte gelernt hat und es nach 1945 am Bemühen um die Zusammenarbeit nicht fehlen ließ." — *Natürlich stimmt alles zusammen nicht mehr: was heißt schon ‚wir Kärntner' sind nicht anders? W e n meint Inzko wohl mit ‚wir'? Mich? Dich? Oder überhaupt alle 400.000 Menschen, die in Kärnten ansäßig sind? Viele Kärntner sind wirklich nicht anders als die Neofaschisten von Italien und Amerika. Und es kann wirklich niemand leugnen, daß man auch in Kärnten — ähnlich wie in Deutschland und Italien — aus der Geschichte gelernt hat, immer daran (an die Niederlage) zu denken, Revanchegedanken nachzuhängen, den Heldenmut der für (Hitlers) Vaterland gefallenen Soldaten in Kameradschaftsbünden zu preisen etc. etc. Und selbstverständlich ließ ‚man' es nach 1945 am Bemühen um die Zusammenarbeit nicht fehlen, ich frage mich nur wieder, wer dieser ‚m a n' ist und m i t w e m er nach 1945 zusammengearbeitet hat. Meint Inzko damit die beiden Regierungsparteien SPÖ und ÖVP bzw. den pensionierten Landeshauptmann F. Wedenig mit seinem Spracherlaß 1958 — und als ‚Zusammenarbeiter' die Landsmannschaften oder die juridisch dubiosen Schreier der sogenannten Elternvereinigungen von Bleiburg und Völkermarkt, dann stimmt seine Behauptung. Und sie stimmt auch, wenn er damit den derzeit amtierenden Landeshauptmann H. Sima meint, der vor Abgründen(!) warnt, in die die Kärntner wohl stürzen könnten, brächte man in doppelsprachigen Teil des Landes doppelsprachige Ortsbezeichnungen an.*

„Sicherlich gab es auf diesem Weg auch Rückschläge, das Bemühen, die Menschen zueinanderzuführen, war jedoch größer, als man dies allgemein einzugestehen bereit ist." — *W e l c h e Rückschläge der Verfasser wohl meint? Warum (zum Teufel) nennt er sie nicht beim Namen? Und w e s s e n Bemühen meint er? Und wer (bei Allah) ist schon wieder dieser ‚m a n' der so wenig einzugestehen bereit ist?*

„Es gibt Dörfer (in Südkärnten), in denen es keinen völkischen Haß mehr gibt und andere, in denen man auf dem besten Weg ist, all das zu überwinden, was gestern noch die Menschen beider Volksgruppen trennte." — *Allen Respekt jenen Dörfern, wirklich wahr, denn der berüchtigte ‚man' hat dafür bestimmt keine Verdienste, aber w e s w e g e n erzählt Inzko nicht lieber etwas über die Ursachen dieser idyllischen nationalen Symbiose? Oder noch wichtiger über die Ursachen des abgrundtiefen Hasses, mit dem in Dörfern wie Völkermarkt, Eberndorf, Ebenthal u. a. alles Slowenische ganz unverhohlen, sogar aus den Gemeindestuben heraus verfolgt wird. Man (= der Verfasser dieser Zeilen) wird beim Lesen von Inzkos Beitrag an Ch. Morgensterns ‚Lattenzaun' erinnert, mit Zwischenraum, hindurchzuschau'n . . .*

Gleich darauf meint Inzko: „Die Zeiten, in denen sich die Menschen aus völkischer Überzeugung in den Dörfern Südkärntens gegenüberstanden oder einander mit Mißtrauen begegneten, gehören der Vergangenheit an" — *und widerspricht schließlich auch verbis expressis sich selbst.*

„Dies wurde nur möglich, weil man sich der gegenseitigen Bande immer mehr bewußt zu werden begann." — *Nun — abgesehen von seinem ‚man' — was mag er sich wohl vorstellen unter den ‚gegenseitigen Banden'? Von ‚Banditen', ja, von ungeheuren Banden, wurde und wird gesprochen in unserem schönen Lande, hat nicht schon Michael Guttenbrunner Zeugnis davon abgelegt im Opferholz? Und hört man (= der slowenischsprechende Kärntner im Zug z. B.) diese Schmähung nicht so selbstverständlich wie ‚grüß Gott'?*

„Die Menschen in Südkärnten wollen heute nichts anderes, als zusammenarbeiten und ihr Leben gemeinsam gestalten. Diese Tendenz ist nicht nur im mitmenschlichen, persönlichen Bereich sichtbar, sondern kommt auf den verschiedenen Ebenen des politischen, wirtschaftlichen und kulturellen Lebens immer stärker zum Tragen." — *Unvorsichtiger kann man (= Inzko) sich wohl nicht versteigen, das kommt von seiner künstlichen Vernebelung echter nationalpolitischer Inhalte. Wer sind denn wieder diese „Menschen in Südkärnten", die nichts anders wollen, als zusammenarbeiten? Natürlich will (muß!) der Mensch als gesellschaftliches Wesen mit anderen Menschen zusammenarbeiten, um am Leben bleiben zu können, aber das klingt ja wie „der Mensch hat zwei Füße und zwei Hände". Die „Menschen in Südkärnten" sind nationalpolitisch gesehen 1. Slowenen, 2. eingedeutschte Slowenen (Windogermanen, Deutschtümler, die sich ihrer slowenischen Mutter oder Großmutter oder irgendeines anderen Vorfahren schämen, ihn bei jeder Gelegenheit totschweigen, also Opfer einer irrsinnigen Erziehung in den Schulen der Südmark sind) und 3. ‚echt' assimilierte Slowenen, die — ohne nationale Schizophrenie — nur noch deutsch können, denen aber gelegentlich ein ‚Schade, daß ich slowenisch nicht mehr kann' von der Zunge rutscht — und die ihre Kinder zum Teil wieder den Slowenischunterricht besuchen lassen. Dann gibt es noch eine vierte, verschwindend kleine Gruppe von Südkärntnern, die ‚Zugewanderten' aus Oberkärnten oder aus verschiedenen deutschen Landen. Die erste, dritte und zum Teil auch die vierte Gruppe der Südkärntner wollen selbstverständlich etwas anderes als die zweite (die schreiende, heimattreu sich gebärdende, in den Kriegsjahren aber erwiesenermaßen zum großen Teil gar nicht heimattreue) Gruppe. Die ersten, vor allem aber die Slowenen, wollen ihre nationale Gleichberechtigung, die sogar im Staatsvertrag verankert erscheint, nämlich das äußere, öffentliche Kennzeichen dieser Gleichberechtigung — die doppelsprachigen Ortsbezeichnungen, während die zweite Gruppe, moralisch unterstützt von verschiedenen berüchtigten „Heimatdiensten", kärntnerischen Tages- und Wochenzeitungen, dagegen ankämpft, Friedhofsgrabsteine schändet usw. Selbstverständlich kann die erste Gruppe mit der zweiten ihr Leben nicht gemeinsam gestalten, will das Inzko wirklich nicht einleuchten?*

Če ne že davno prej, te obide vsaj na tem mestu temačna slutnja, da pisec namenoma govori tja v tri dni, da ga nasprotniki Slovencev na Koroškem ne morejo prijeti za besedo. Očitno prav zato z nobeno besedo ne omeni naših konkretnih narodnih pravic in zahtev, njegova nediferenciranost je metoda: bralci Kleine Zeitung se ne bodo obregnili obenj, še manj ‚merodajne' osebnosti koroške deželne politike, v izpričano neobveščeni, nepoučeni koroški javnosti bo kot pripadnik slovenske narodne skupnosti veljal spričo ‚brizantnih' problemov kot angel miru — s palmovo vejico — za zmernega, kociliantnega, strpnega in še za kaj, kar vse mu pisec tega razmišljanja iz vsega srca privošči, čisto zares, vendar z enim samim pogojem: da nikoli in nikdar ne poskusi več ustvariti s takšnim pisanjem vtisa, da hoče pomagati koroškim Slovencem, kajti z zamegljevanjem resničnih družbenih konfliktov, s pokrivanjem in zatajevanjem takih konfliktov stvari koroških Slovencev ne more kaj drugega ko škodovati, čeprav v zaključnem delu pisanja apelira na tisk in politične stranke na Koroškem, naj sodelujejo pri skupnem manjšinsko-političnem konceptu.

Neki učitelj me je opozoril na ta Inzkov spis s pomenljivo pripombo, češ, kaj misliš, komu na Koroškem bi ta človek s tem spisom rad ugajal, ali morda ne sedi na definitivnem službenem stolu ali kaj je pravzaprav. Ko sem spis prebral dvakrat, trikrat resno in vestno, sem ugotovil, da sodi v kategorijo iskrenega infantilizma in da je porojen iz človekove prirodne sle po pristavljanju lastnega piskreja, pa če si potem za opravičilo tega pristavljanja izmisliš kako brizantno župo, ki da se kuha na koroškem šporetu.

Janko Messner

OPOMBA UREDNIŠTVA:

V rubriki „Tribuna bralcev" objavljamo od časa do časa dopise, ki jih prejmemo od bralcev našega lista. Pri tem pa izrecno poudarjamo, da v posameznih prispevkih izraženo mnenje ni nujno tudi mnenje uredništva.

Potrebna je jasnost!

Dogodki, kot so na primer zločinske skrunitve grobišč protifašističnih borcev in žrtev nacističnega nasilja (kakor pred nedavnim v Žrelcu), z vso resnostjo opozarjajo na nevarne razmere, ki še vedno ali že spet vladajo na Koroškem. Ravno zato pa so postali ljudje tudi še bolj občutljivi za izjave, ki jih podajajo odgovorni predstavniki dežele.

Tako ni mogoče razumeti logike deželnega glavarja Sime, ko je na otvoritvi ljudske šole v Dobrli vasi spet metal v isti koš „ekstremizma" ne le skrunitve grobišč, marveč tudi tako imenovane „mazaške akcije", kakor v koroškem žargonu radi diskriminirajo upravičena opozorila na neizpolnjena določila državne pogodbe glede dvojezičnih napisov.

Še manj pa je mogoče razumeti njegovo „zadoščenje, da je kljub različnim pogledom vedno uspelo najti skupno pot", kakor je deželni glavar Sima zagotavljal novemu predsedniku Abwehrkämpferbunda. Zanimivo bi bilo namreč vedeti, ali je „skupno pot" uspelo najti tudi v takih primerih, kot je omenjena skrunitev grobišča v Žrelcu in predhodna zahteva abwehrkämpferjev.

—OJ—

kakšnega španskega rudarja. Stanujeta na robu mesta ob reki, tam, kjer sem to noč zasedel položaje. Ko je streljanje pojenjalo in je pritisnila megla, me je zazebilo, pa sem se spomnil nanju. Šel sem in potrkal. Takoj sta prišli odpret. V dobrem spominu me imata, saj jima večkrat poklonim kakšno reč, ki je civilom primanjkuje. Ne veste, kako srčkani sta bili v spalnih srajcah. Obe sta se smehljali okoli mene. Mimogrede je zavrel čaj. Takoj ko sem ga posrkal, sem si posadil eno na kolena in si pogrel roke na njenih okroglih prsih, kmalu zatem pa tudi drugje. Ko je mlajša videla, koliko je ura, jo je uvidevno pobrisala spat in naju pustila v kuhinji sama.

Ne vem, kako bi se vam zahvalil in oddolžil za ideje, gospod major. Vaše inspiracije me vodijo k uspehu," se je veselo zarežal Kniecke. „Saj se spomnite, da ste mi razlagali sinoči, kako se boste spričo svojih okrnjenih sposobnosti udejstvovali v bližnji bodočnosti."

„Seveda se spominjam," se je kislo nasmehnil Wolf. „Samo ne vem, kako bi bilo to v zvezi z vami."

„Prav tako je bilo. Saj razumete, kako neznansko smešno bi bilo, če bi banditi zalotili golega poveljnika gorskih lovcev. Vojak brez orožja ni vojak. Jaz pa na položaju ne izpustim orožja iz roke. Ne veste kako imeniten par sva bila — po vaši zaslugi. Stol sem pristavil k vratom, ki se odpirajo navznoter, in si jo posadil na kolena. Prekleto smešno je bilo. Jaz v polni bojni opremi, s šmajserjem pod pazduho, ona pa povsem gola. Kot Venera, ki jaha plemenitega žrebca naravnost v razžarjeno nebo. Prekleto se je premetavala, tako kakor riba, nasajena na osti. Tako lepo mi je bilo, da je ne bi snel, tudi če bi se zbrala vsa banditska divizija pod oknom, in tudi ne, če bi zunaj govoril führer. Nekaj nebeškega, vam pravim. Nič ne odtehta tistega, kar pride samo po sebi. Nepričakovano. In toliko več vredno, ker je proti predpisom in proti zdravi logiki.

Nekaj vam povem, pa če me takoj zatožite generalu. Čim več teh žensk poznam, tem večja bedarija se mi zdi naša rasna teorija. Vsekakor nauk za skopljence in homoseksualce."

Wolf se mu je priznavajoče nasmejal. „Čestitam vam. Nikamor vas ne pojdem tožit, ker sem že sam zdavnaj pred vami prišel do tega prepričanja. Povem vam strogo zaupno tajno našega urada. V aktih štaba za preseljevanje sem prebral poročilo o rasnem preverjanju teh ljudi. Rezultati so osupili naše v Berlinu. Tu je prvovrsten človeški material. Petinosemdeset odstotkov jih je dobilo oznako visoke kvalitete, samo petnajst manjvredno. Zavoljo teh smo spremenili izselitveni elaborat. Predvideno je, da pojdejo po vojni vsi nasprotniki in manjvredni za delovno silo na vzhod, visokokvalitetni pa v rajh za poživitev krvi. To vam povem, da vas osvobodim kompleksa krivde, ker tokrat niste občevali na germanski podlagi, ker niste imeli Volkische Beobachter s seboj, da bi ga ji položili pod zadnjico," se je krohotal Wolf. Stotnikova vedrina ga je pomirila in mu vrnila duhovno ravnotežje.

„Kaj pa mislite, da so moja arijska kolena? Prava germanska podlaga," se je šalil stotnik in spraznil polno ročko čaja.

Wolf je nato melanholično dejal: „Poglejte, kako vartljivo je življenje. Medtem ko ste uživali rajske milosti, sem vas jaz pomiloval, ker ste morali v mrzlo noč. V resnici pa sem trpel jaz v blaznih sanjah. Vse je relativno. Nič trdnega ni več, za kar bi se oprijel, razen kakšnih ženskih prsi, ki navsezadnje niso nič drugega kot zunanja manifestacija želje po življenju, katere nam počasi vsem zmanjkuje. To je tragično in resnično, Erich. Prav nič se ne šalim. Preveč smo obremenjeni z ubijanjem in uničevanjem, da bi bili lahko še kdaj dostojni ljudje."

Nato je stotniku do potankosti razložil svoje hude sanje in dodal:

„Nisem praznoveren, toda nekaj dam na podzavest in iracionalna znamenja. Bojim se, da mi bo šlo nekaj časa vse pozlu. Sreča me zapušča. Obdaja me krog nevidnih sovražnikov. Prav nič ne vem, kam bi usekal in s kom bi se spopadel. Običajno me reši samo smrtni strah. Ta mi zbudi vse rezervne sile, ki lahko spremene tok dogodkov, če že ne meni v prid, pa vsaj ne v škodo."

„Dobro, da nam je povsem zastrt pogled v prihodnost in da je predvidevanje odlika le zelo redkih posameznikov. Občudujem vaš prefinjeni občutek za zasnovanje razmerja delujočih sil. Spričo tveganja, ki ste mu izpostavljeni, vas samo to lahko drži pri življenju."

Wolf se je samovšečno nasmehnil. Stotnika je cenil zato, ker je z njim lahko izmenjaval misli. Počaščen je dejal:

„Poznam star pregovor, ki velja za naju oba. Kristjani pravijo, da ima vsak navaden človek po enega angela varuha, norci pa po dva. Midva pa jih imava še več."

„O, vi jih imate najbrž kar celo krdelo," se je smejal stotnik.

Vtem je vstopil dežurni s sporočilom, da sta prišla poročnik Valjhun in podoficir Werther, ki bi rada poročala o uspehu patrulje.

Sprejela sta ju seveda z veseljem in radovednostjo. Oba s stotnikom sta molče poslušala vse podrobnosti poročila. Glede težav je bilo — kot vsako poročilo — nekoliko pretirano in prirejeno tako, da je ustrezalo obema.

Umikali so se srečno. V dolini, že na cesti, so naleteli na partizanskega kurirja. Hoteli so ga ujeti. Ker pa na klice „stoj" ni ubogal in je skočil, so ga ubili. Pri njem so

Otrok je odšel v kolonijo

Prvi poletni dnevi... Vsi se jih veselimo zaradi sonca, kopanja in počitnic. Največ dopustov je prav v tem času. Tudi otroci nimajo pouka. Kar priznajmo, da so se počitnic vse leto veselili. V počitnicah so nekateri otroci pri babici, drugi s starši na morju ali v planinah, nekateri na letovanjih, mnogi pa se tudi brezskrbno in prijetno igrajo doma. Mnogo otrok gre v počitnicah na taborjenje ali v kolonijo.

Odhoda v kolonijo se otroci najbolj veselijo. Koliko je priprav že pred odhodom: nakupovanja in šivanja, pranja in likanja. Otroci z nasmejanimi lici opazujejo matere pri tem opravilu in če le morejo, jim pomagajo. Svoj kovček ogledujejo dan za dnem in zanje je posebno doživetje, ko mamica pripravi kovček za „veliko potovanje".

Res je, otroci gredo radi za nekaj časa v kolonijo, priznati pa moramo, da je nekaj tudi takšnih, ki bi raje ostali doma pri starših. Ker pa je sprememba okolja in podnebja za njihovo zdravje potrebna, pač morajo iti. Že takoj po prihodu vzgojitelji opazijo, da taki otroci jokajo, da so se od staršev težko poslovili in da rabijo dolgo časa, da se vživijo v otroški kolektiv. Vedo pa tudi, da se otroci med seboj razlikujejo in da je potrebno z vsakim ustrezno ravnanje.

Ko odide otrok od doma, nastane zanj in za starše sprememba. Seveda vsi otroci na take spremembe ne reagirajo enako. Nekateri se povsod enako dobro počutijo, nekaterim pa povzročajo take spremembe težkoče, ki se odražajo v njihovem obnašanju: v postelji jokajo, zelo pogrešajo starše, se ne vključijo takoj v otroško družbo, težave jim dela red v koloniji in podobno. Predvsem imajo težave tisti otroci, ki jih starši doma niso navajali na samostojnost in se sedaj naenkrat znajdejo „popolnoma odvisni od samega sebe". Sami se morajo umivati, postiljati posteljo, pospravljati svoje obleke itd. To je zanje zelo težko, saj so se morda prvič znašli v takem položaju. Morda potočijo tudi nekaj solz, a kmalu opazijo, da delajo tudi drugi otroci isto. Opazijo tudi, da se drugi hitreje umijejo in oblečejo kot oni, da znajo lepše pospravljati postelje in da je soba, ki ima najlepše pospravljene postelje, pohvaljena. Med otroki se hitro razširi tekmovanje in tako izvaja otroški kolektiv na socialno nezrelega in nesamostojnega otroka neki tihi in neopazni pritisk. Tako se zgodi, da se tak otrok v koloniji kaj kmalu nauči tistega, česar ga starši — morda zaradi pretirane pozornosti — niso naučili.

Matere po vrnitvi otrok iz kolonije vedno pripovedujejo, kako so srečne, da so se otroci poleg drugega naučili tudi samostojnosti.

Življenje v koloniji na otroka ugodno vpliva. Zavedati pa se moramo, da je potrebno otroka na to pripraviti. Vsaka ločitev od doma je za otroka težka. Ni dovolj, da mu pripravimo potrebno obleko in jo skrbno označimo s številkami, da se ne bi kaj izgubilo. Tudi ni dovolj, da otroka pospremimo na postajo. Potrebno je obdržati z otrokom, ki odhaja v kolonijo stalno zvezo. Dovolimo mu, da vzame s seboj priljubljeno igračko ali kako drugo stvar, ki mu je pri srcu in ki ga bo spominjala na dom.

Otroci so srečni in tudi čustveno pomirjeni, če starši redno vzdržujejo stike z njimi. Vsakokrat ko pride v kolonijo poštar, ga takoj obkroži gruča otrok. Tisti, ki so dobili pošto, so bili najbolj veseli, medtem, ko so tisti, za katere pošte mnogokrat ni bilo, mnogokrat jokali.

Nekateri starši menijo, da trije tedni hitro minejo in da se ne izplača pisati. Kaj naj bi tudi pisali otroku. Toda otroku pomeni vsaj skromen pozdrav matere in očeta izredno veliko. Utrjuje njegovo čustveno navezanost na starše, predvsem pa mu daje občutek varnosti in samozavesti. V neki koloniji so otroci na vprašanje, kaj jim je v koloniji najbolj všeč, odgovorili tako: najbolj všeč mi je kopanje; všeč mi je, če dobim pošto od doma; rad gledam televizijo. Odraslim se zdijo take otrokove želje nepomembne, otroku pa pomenijo veliko in če se mu izpolnijo, mu zbujajo občutek varnosti, ki je za razvoj zdrave osebnosti pomemben.

Nekaj receptov za pripravljanje sokov

JAGODE, BOROVNICE, BEZGOVE JAGODE: 5 kg jagod, pol do tričetrt kilograma sladkorja, sočimo dve uri, dobimo 3 do 3 in pol litra soka;

ČEŠNJE: 5 kg, pol kilograma sladkorja, 10 koščic, sočimo dve uri, dobimo 3 litre soka;

JAGODE IN RABARBARA: 4 kg jagod, 1 kg rabarbare, pol kilograma sladkorja, sočimo dve uri, dobimo tri litre soka;

RABARBARA: 5 kg, 1 kg sladkorja, dobimo 3 in pol litra soka;

RIBEZ: 5 kg ribeza, 1 kg sladkorja, sočimo 2 uri, dobimo 3 in pol litra soka;

SMREKOVI VRŠIČKI: 3 kg vršičkov, 1 kg sladkorja, vršičke zmešamo s sladkorjem in pustimo čez noč na hladnem. Dobimo poldrug liter soka.

Urnik prebave

Neki strokovnjak je dejal, da ne živimo od tega, kar pojemo, ampak le od tega kar prebavimo. In od tega je odvisno stanje vsega organizma.

Prav jesti je za človeka postala na moč pomembna zadeva. Ne jesti preveč pa tudi ne „pretežko", je bistveni pogoj za zdravje. Na kvadratni centimeter želodčne in črevesne sluznice pride več kot 3000 resic, iz drobcenih celic sestavljenih dlačic. Te celice tvorijo nezračunljivo število majhnih priseskov. To je rešetasta stena, skozi katero hrana prehaja v kri.

Če se hrana slabo prebavlja, prizadene želodec in črevesje, s tem pa vse telo, ker škodljive snovi prestopajo v kri in jo zastrupljajo. Na to nas opozarja spahovanje, vetrovi, driska, glavoboli in številne druge težave.

Želodec zahteva daljše razdobje, da prebavi hrano. Potem mora prebavljena hrana skozi črevesje, dolgih kakih 8 metrov. Dvanajst ur se zadržuje v tankem in 12—24 ur v debelem črevesju. Toliko časa zahteva vsak obed od našega prebavnega sistema. Ne smemo se torej čuditi, če se kdaj pa kdaj upre izredno težko prebavljivim zalogajem.

Tudi kadar hočemo olajšati delo prebavnemu sistemu, zagrešimo napake zaradi nevednosti. Zato naj nam spodnja tabela pomaga pri izbiri prehrane, da bomo vedeli, kaj zahtevamo od želodca, ko uživamo to ali ono jed; tako si bo lahko vsak izbral, kar mu bo omogočilo zdravo in lahko prehrano.

Hrana ostane v želodcu;

1 do 2 uri: 200 g čiste vode, 200 g čistega čaja, 200 g čiste kave, 200 g piva, 200 g lahkega vina, 200 g prevretega mleka, 200 g morske ribe.

2 do 3 ure: 200 g mlečne kave, 100 g kakava z mlekom, 100 g trdega jajca, umešanega jajca, omlet, 150 g cvetače, 150 g špargeljnov, 150 g krompirja, 150 g surovih ali kuhanih češenj, 70 g belega kruha, 70 g keksov.

3 do 4 ure: 230 g kuhane kuretine, 250 g koštrunove krače, 160 g prekajene gnjati, 100 g bifteka, 150 g črnega kruha, 150 g kuhanega riža, 150 g špinače, 150 g kumar, 150 g radiča, 150 g jabolk.

4 do 5 ur: 210 g pečenega goloba, 250 g ledvičje pečenke, 250 g leče, 150 g fižola, 150 g pečenega fazana, pečenega zajca.

5 do 6 ur: pečena gos, pečena raca, sardine v olju ostanejo osem ur v želodcu.

■ ZJUTRAJ (ko vstanete): Kozarec tople vode s sokom ene limone (brez sladkorja!).

ZAJTRK: Mehko kuhano jajce, sok dveh pomaranč s kavno žličko medu, morda še kos prepečenca ali krekerja.

■ DOPOLDNE: Čajna žlička sadjevčevega kisa (ali jabolčnega) v kozarcu vode. Če ste lačni, kozarec mlačnega mleka.

KOSILO: Telečji ali goveji zrezek na žaru (kakih 150 g) in 200 g v slani vodi kuhane zelenjave (ne stročnice). Namesto zrezka je lahko riba, včasih pa tudi zelo pusta svinina. Za poobedek sveže sadje (ne banane).

■ POPOLDNE: Skodelica ali dve rahlega čaja z medom. Če ste lačni, kos prepečenca ali krekerja, tanko namazanega z maslom.

VEČERJA: Teletina, piščanec ali riba kot opoldne. Zraven lahko tudi jajce na oko, zakrknjeno na nekaj kapljah olja. Potem spet sadje. Po obroku kozarec vode s kavno žličko sadjevčevega kisa.

Želite počasi shujšati?

■ PRED POČITKOM: Kozarec mlačnega mleka s kavno žličko medu ali kozarec vode s kavno žličko sadjevčevega kisa.

Traja naj, dokler ne dosežete zaželene teže. Majhne spremembe ne škodujejo. Prepovedano je samo: mastno meso, torte, pecivo, kruh, juhe in alkohol. Kdaj pa kdaj lahko jeste krompir ali meso, kar gotovo ne bi škodovalo.

K A V A

Skodelica črne kave v tej ali oni izvedbi oziroma priredbi je postala zlasti v zadnjih letih naš vsakdanji spremljevalec. Kuhamo jo po turško, po srbsko, po italijansko ali pa kar po slovensko in jo pojemo — po količini — kar po bosansko. Z njo se srečujemo v pisarni, na sestankih, po kosilu, na obisku, v kavarnah in na potovanjih. Toda — ali nam škodi! Česa je več: njenih dobrih ali slabih lastnosti!

„Ne razburjajte se", pravijo zdravniki," ne bomo vam je prepovedali, če..."

Če jo pijemo zmerno. Če je tako, potem je kava naš resnični prijatelj, kajti:

— kava pospešuje delovanje ledvic in je s tem v pomoč našemu telesu, ko se rešuje strupenih toksinov.

— s kavo se uspešno borimo zoper debelost. Dve skodelici kave brez sladkorja sta imenitno sredstvo za očuvanje vitke postave.

— Kava ugodno vpliva na delovno storilnost, ker odpravlja utrujenost. V tem primeru opravlja nalogo pogonskega motorja.

— Kava je tudi dobro odvajalno sredstvo, zlasti tista, ki jo popijemo zjutraj na tešče.

Toda — kava nima vedno zgoraj naštetih dobrih lastnosti. Kolikor nam koristi, če jo pijemo po malem, nam prav toliko škodi, če smo njen pretirani odjemalec. Naš živčni sistem bo trpel, če bo število večje kot tri na dan. Tako se bo zgodilo, da nam bo namesto pričakovane energije posredovala razdraženost in pretirano bitje srca.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKA

dobili strogo zaupno pošto, povelje štaba korpusa diviziji, ki je bila na desnem krilu. V njem je pisalo, kje in kako naj se razporedi divizija, ki naj bo nared za napad na Idrijo, brž ko bodo padle okoliške postojanke.

Wolf si je zadovoljno mel roke in ni varčeval s pohvalo in priznanjem. Ko pa so končali pogovor o položajih napadalcev, se je majorju obraz zresnil. Skrajno uradno je dejal.

„Gospod poročnik, izkazali ste se bolj, kakor sem pričakoval. Od tega trenutka dalje vas gledam v povsem drugi luči. Navdušili ste me. Občudujem vas. V dokaz neizmernega zaupanja vam bom poveril nalogo, za katero ni zrel kdorsibodi v tej garniziji."

Valjhun je bil zmeden. V njem se je mešala hvaležnost spričo priznanja z nezaupanjem in osuplim pričakovanjem.

Wolf je napravil po sobi nekaj odsekanih korakov, se sunkovito obrnil in obstal iz oči v oči pred Valjhunom. Govoril je počasi, ne da bi trenil z očesom:

Določil sem vas za specialnega kurirja. Danes zvečer v prvem mraku boste krenili v spremstvu tega elitnega spremljevalca," je nagnil glavo proti pasjemu dreserju. „Prebili se boste ali izmuznili, kar je povsem od vas odvisno, skozi blokado band prek Dolomitov v Ljubljano. Nesli boste strogo zaupno poročilo generalu SS, komandantu štaba za uničevanje band. Jasno?"

„Jasno," je zajecljal Valjhun.

„Ne smejo vas dobiti ne živega ne mrtvega. Od tega poročila je odvisno, ali bomo vzdržali v mestu še nekaj dni ali ne. Če pademo mi, bodo padle vse bele postojanke v Dolomitih. Za nagrado lahko ostanete deset dni doma, čeprav vas tudi tu vražje potrebujemo. Še nekaj! Zavedajte se, da vas je doletela izredna čast stopiti pred generala. Prav gotovo vas bo osebno zaslišal o položaju. Opozarjam vas: bodite kratki in točni! Ne precenjujte in ne podcenjujte sovražnika. General je prekleto dobro poučen o vsem. Že po nekaj stavkih vas bo ocenil, kako ste težki, poročnik."

Potem ju je odslovil. Šla sta si spočit prebolele ude in za kakšno urico zatisnit oči.

Major in stotnik pa sta jo mahnila v poveljstvo.

Wolf je nato napisal generalu izčrpno poročilo v stilu, ki je bil le-temu všeč. Poudaril je kritičnost obrambe in priložil kopijo povelja, ki so ga zaplenili partizanski diviziji.

Zadovoljno je prebral poročilo stotniku, potem pa rekel: „Dragi Kniecke! Čez nekaj dni bo nagrmelo v to prekleto luknjo toliko vojaštva, da ne bomo vedeli kam z njim. Potem se boste za nekaj časa oddahnili, ker jo bodo bande pobrale drugam. Spet bo prišla Lavra, če pa je ne bo, se boste hodili mehčat k pericam." Zarežal se je: „Imeli boste čudovito pomlad."

Stotnik je na to škodoželjno pripomnil:

„Vi pa se boste usedli v avtoblindo in nas zapustili v najsrečnejših trenutkih. Kakšna škoda!"

Wolf je nato šifriral kratko povelje za svojo izpostavo gestapa:

„Aretirajte in zaprite gospo Bergel, uradnico, in njeno hčerko Melito Bergel, dijakinjo."

Tega stotniku ni prebral. Zadovoljno je ukrivil ustnice in si ponovil policijski izrek, po katerem sta se ravnala oba z generalom: „Bolje jih je zapreti deset preveč kakor enega premalo." Kar zapreš, lahko spustiš, tistega, ki pobegne, pa je težko uloviti.

V mraku sta Valjhun in dreser odšla, preoblečena v partizanski uniformi. Začelo je rahlo deževati. Zavita v šotorska krila, sta preklinjala svojo slavo, vsak v svojem jeziku. Valjhun se je pehal v strmino in premišljeval: „Gorje človeku, ki mu slava več škodi kot koristi. Iz teh zahtev ni nikoli konec. Čedalje večje in bolj nevarne so, dokler ni vsega konec. Ko te ni, pripada slava drugim. Pa naj bo, kar hoče. V Ljubljano k svojim bi se prebijal tudi po nalogu hudiča." Stožilo se mu je po domu, po prijateljih in znancih. Rad bi jih že videl, tiste mamine ljubljenčke, ki se proti komunizmu bore z jezikom po kavarnah, ki se skrivajo po italijanskih in nemških mestih, celo po bolnišnicah in sanatorijih, medtem ko raja trpi in umira.

Nista bila še visoko na pobočju, ko je na zahodni strani mesta zabobnelo. Bliski raket in eksplozij so osvetljevali oblačno nebo v naglih presledkih. Ustavila sta se in opazovala to križanje svetlobnih mečev.

„Prekleto, nov napad," je ugotavljal Werther.

„Spet napadajo," je skočil pokonci stotnik Kniecke in odložil skodelo s čajem.

„Naj si lomijo butice, če jim tako godi," je dejal Wolf in mirno srebal čaj, kot bi bil v kavarni. Zdaj, ko je svoje skrbi zlil na papir, je bil pomirjen. Prepričan je bil, da bo tudi to pot deloval sebi v korist in drugim v škodo.

7

Primož je ležal vznak v mitralješkem gnezdu in strmel v nebo, od koder je rosilo. Kako drugačno je drevje, če ga človek gleda z ribje perspektive! Povsem drugačen videz tega pojava... Torej so stvari takšne, iz kakršnega izhodišča jih gledaš, je modroval.

Roke je imel za vzglavje. Pustil je, da so mu padale na lica debele deževne kaplje, ki so drsele z vej in polzele po njegovem obrazu kot izgubljene solze. Hladile so njegovo pekočo bolečino in s smrtjo prepojeno žalost, ki ga je povsem prevzela in razjedala njegovo voljo.

(Nadaljevanje sledi)

CARLO MANZONI

V modni hiši

Gospod Veneranda je stopil v modni salon.

„Povejte, no," je dejal prodajalki in pokazal obleko, „kakšen bi bil videti, če bi oblekel to obleko?"

„To obleko?" je začudeno vprašala prodajalka.

„Da, prav tole," je pritrdil gospod Veneranda.

„Pa saj to je vendar ženska obleka."

„To vidim tudi sam," je odvrnil gospod Veneranda. „To vidim prav tako dobro kot vi. Toda vprašal sem vas, kakšen bi bil videti, če bi se oblekel v to obleko."

„Slabi!" je odgovorila prodajalka, ki ni vedela, kaj naj bi rekla.

„Pa bi to lahko mimogrede prestal ali bi moral stopiti k zdravniku?" je vprašal gospod Veneranda z zaskrbljenim obrazom.

„Kam bi morali stopiti?"

„K zdravniku," je ponovil gospod Veneranda.

„Zakaj" je vprašala zmedena prodajalka.

„Kako — zakaj?" se je začudil gospod Veneranda. „Da bi me preiskal. Rekli ste, da sem v tej obleki videti slab. Bo že tako kot pravite; nikdar pa si ne bi mislil, da bi lahko dobil gripo ali kakšno drugo bolezen, če bi oblekel takšno obleko."

„Gripo?" se je zataknilo prodajalki, ki ni mogla več slediti. „Gripo, če bi oblekli to obleko?"

„Tega ne vem, to ste vendar vi rekli," je menil gospod Veneranda. „Sicer pa vam zagotavljam, da nikakor nimam namena obleči to obleko."

„Saj, saj!" si je oddahnila prodajalka.

„Kar pomirite se," je odvrnil gospod Veneranda, „nikakor se ne mislim poigrati s svojim zdravjem. Prav nič rad ne grem k zdravniku."

Gospod Veneranda je pozdravil in mirno odšel.

JACQUES GARDEN

Samo ure nima

Gospod Stengl me je povabil, da bi si ogledal njegovo novo stanovanje. Pred kratkim se je preselil. Res je bilo odlično. Tri sobe in še vse, kar sodi zraven. Stene, prevlečene z živobarvnimi tapetami, na tleh debele, prekrasne preproge. V prvi modra preproga, v drugi rdeča, v tretji rumena z vzorcem pomladanskega cvetja — zato je bilo stanovanje že od tal navzgor udobno, zakaj to so bile same nove preproge ne pa kakšne obrabljene, ki jih potem imenujejo „pristne". Nove preproge, mehke in prijetne, in stare oljnate slike na stenah, prosojne zastore pred okni in cvetje ob oknih sem videl v stanovanju prijatelja Stengla, ki se je šele nedavno oženil in dobil sijajno ženico z vsemi prednostmi in bogato doto. Z denarjem bogatega tasta ni težko urediti razkošnega stanovanja, v katerem se dobro počutiš. Lahko si kupiš tudi udobne stole, kot sem jih videl, srebrn pribor, pravi porcelan, in na bife lahko postaviš tri velike kristalne vaze v katerih so bili videti moji trije klinčki tako skromni. Na svo srečo so stali pred ogledalom in je bilo zato videti kot bi jih bilo šest — praktična izkušnja, ki bi jo priporočil vsaki gospodinji. Da končam: čudovito stanovanje z vsem, kar si le mogel poželeti, in vsaka reč res najboljša.

„Koliko je ura?" sem vprašal gospoda Stengla, ko smo pili kavo.

„Trenutek," je rekel.

Odložil je svojo skodelico na mizo, stopil k oknu in odgovoril:

„Kmalu bo šest."

Čudil sem se.

„Zakaj pa gledaš skozi okno?" sem ga vprašal.

„Saj si vendar hotel vedeti, koliko je ura."

„Kaj nimate ure?"

„Nimamo," je odgovoril gospod Stengl. „Saj je ne potrebujemo."

„To naj razume, kdor hoče. Vse imata, kar si človek sploh lahko zaželi: slike, bakroreze, preproge, srebro, vse naravnost razkošno, ure pa nista zmogla."

„Dragi prijatelj," je odgovoril, „zakaj le bi kupoval uro, ki jo moram vsak dan naviti in s katere mora moja žena vsak dan brisati prah, ko pa imam prav nasproti uro na cerkvenem zvoniku. Poglej si jo no!"

To sem uvidel.

„Dobro. Toda ta ura ti koristi samo podnevi," sem rekel. „Kaj pa delata ponoči? Zaradi tebe vendar ne bodo cerkvenega stolpa razsvetlili z žarometi."

Zdaj se je vmešala v pogovor gospa Stenglova.

„Ponoči ima Maks trobento."

„Trobento? S trobento vendar ne moreš dognati, koliko je ura."

Gospod Stengl pa je ponosno pokimal in prijel svojo ženo pod roko. Tako sta stala pred menoj kot osnutek za kip srečnih zakoncev.

„Pa še kako točno zvem, koliko je ura!" je rekel. „Samo malo zatrobim, pa moj sosed takoj besen potrka na steno in zavpije: ‚Kaj ste znorelli? Zdaj trobite na trobento? Gospod, saj je pol štirih ponoči . . .!'"

Za dobro voljo

„Z zdravnikom si zaročena, pa te stalno vidim z našim lekarnarjem, Irena."

„To pa res ni nič hudega, mama. Lekarnar je edini človek, ki zna brati njegovo pisavo."

●

Sodnik: „Poročeni?"
Priča: „Da, dvakrat."
Sodnik: „Starost?"
Priča: „26 let."
Sodnik: „Tudi dvakrat?"

IVAN VOUK

92 ruskih oficirjev

Življenje v taborišču ni bilo življenje, niti smrt, marveč neko trajno stanje smrtnega strahu in utrudljive borbe za obstanek sredi tisočev nesrečnežev z enako usodo. Kadarkoli so priporniki hodili proti pročelnemu poslopju, v katerem so bile pralnice, kuhinja in kopalnica, so lahko brali na nizki položni strehi z velikimi gotskimi črkami naslikani moralni nauk. Že pogled na tiste stavke je utegnil razburiti še tako mirnega in potrpežljivega človeka. Spričo tega, kar se je v dachauskem taborišču dogajalo od začetka njegovega obstoja pa do konca, so bili ti poučni stavki strašno in porazno zasmehovanje.

Naj bo tu obnovljen tudi ta zasmeh v spomin vsem, ki so imeli svojce v Dachauu, in v spomin bodočim pokolenjem, da bodo znali preprečiti teptanje človeštva in grozote nad njim, če bi kdaj še kdo nameraval skočiti človeštvu za vrat.

Velike, ohole črke vsiljivo kriče in ti pridigajo kakor hinavski svečenik s prižnice:

„Es gibt einen Weg zur Freiheit,
seine Meilensteine heißen:
Aufopferung, Gehorsam, Ehrlichkeit,
Sauberkeit und Fleiß . . ."

To se pravi: Samo ena pot pelje v svobodo, njeni kilometrski kamni so: požrtvovalnost, pokorščina, poštenost, snaga in pridnost . . .

In še dalje je šla po levem krilu ta hinavska pridiga, toda na srečo je tisto krilo podrla angleška bomba, ki je po naključju padla na taborišče. Priporniki, ki so se jim oči morale ustaviti na ošabnih črkah fašistične hinavske morale, bodo hvaležni tisti bombi in tistemu letalcu, ki jo je izprožil . . . Hinavsko besedilo je bilo za polovico skrajšano in oči sužnjev so imele prostejši razgled prek podrtine in ni jim bilo treba brati nadaljnjih besed zasmeha.

O svobodi govori napis pripornikom, ki so izgubili svobodo zaradi tega, ker so se zanjo borili.

O poštenosti pišejo oni, ki so po vsej Evropi ubijali in kradli ter kopičili bogastva, ki jih je ustvarilo delovno ljudstvo številnih narodnosti.

In snago priporočajo naduti hinavci in lažniki, ki tlačijo v tesne prostore svoje žrtve kakor ovce v stajo, da se niti umivati ne morejo. Odvzamejo jim dostojno, snažno obleko ter jim dajo v zameno raztrgane cunje.

Licemerci priporočajo pridnost. Pridnost pa more biti le zavestna in iz notranjega nagiba. Milijoni sužnjev iz vse Evrope jim garajo noč in dan na polju, v delavnicah, v tovarnah, na zemlji in pod zemljo. Za njihovo pridnost jim ne dajo jesti, pač pa jih pretepajo, mučijo in pobijajo. Tako plačujejo pridnost.

Težko se je bilo ubraniti ogorčenja, premnogokrat je pripornike prevzela potrtost, posebno kadar je morilna strast fašističnih razbojnikov množično ubijala.

V začetku septembra tisoč devetsto štiriinštiridesetega leta je leglo na taborišče zopet mrtvaško razpoloženje. Od ust do ust je šlo pritajeno pripovedovanje o dvaindevetdesetih ruskih oficirjih, ki so jih ustrelili. Zakaj? so hoteli vedeti nekateri, drugi pa niso izpraševali zakaj, ker to ni bilo prav nič važno. Saj so ubijali brez vsakega zakaj, vedno in vedno. Ali niso v maju istega leta pobili nekaj sto ruskih oficirjev kot odgovor na prvomajsko proslavo v Moskvi? Tako so fašistični ubijalci utemeljevali množični umor Rusov.

Tovariš Mihalič je prišel tisti večer na blok potrt in razburjen, kakršnega niso prijatelji še nikoli videli. Delal je nekje v bližini krematorija in videl in slišal je streljanje tistih oficirjev.

„Ne ostanem več tu, s prvim transportom pojdem od tod, kamor koli, čeprav v smrt, samo proč, proč!"

Obnašal se je, kakor da se mu je zmešalo. Tovariši so ga mirili in tolažili, on pa se je tresel, jokal je suh jok brez solz, ki ne prenaša olajšanja, ampak še huje zabije vate obupno bolest.

„Pomislite, dvaindevetdeset mladih mož, ruskih oficirjev, ni jih več. Vendar so šli branit domovino, zemljo, narod in svojo čast proti razbojnikom in ti jih streljajo, streljajo . . . Sam šturmfirer Jung jih je streljal, videl sem in slišal . . . Moral sem gledati, tam sem delal, tik krematorija. Iz tistega prostora so jih jemali, kakor jemljejo piščeta iz kurnika, da jih zakoljejo . . .

Klicali so jih po imenih . . . Vsak se je moral sleči do golega, nato poklekniti s hrbtom proti Jungu in ustrelil je vsakega v tilnik. Za zabavo je streljal ruske može v tilnik. Najhujša je bila tista strašna tišina pred strelom. Niti eden izmed vseh, kar sem jih videl pasti, ni črhnil besede, ni dal glasu od sebe. Padali so drug za drugim molče kakor mlada posekana drevesa . . . Dvaindevetdeset, koliko vdov, koliko sirot, koliko mater bo jokalo!"

„Težko je dihal, pripovedovanje ga je utrudilo in razburilo še bolj. Tovariši so stali okrog njega, niso mu segli v besedo, a ga tudi ne nadlegovali, naj pripoveduje dalje. Kaj bi tudi še povedal? Zdaj je bilo tako vse pri kraju. Padli so kakor nešteti pred njimi in kakor bodo padli še mnogi za njimi. Pa je še nekaj povedal:

„Ali poznate šturmfirerja Junga? Visok, vitek, eleganten človek uglajenega vedenja. In celo človekoljuben je, pomislite!"

Zaškripal je z zobmi, stisnil pesti in nadaljeval:

„Pred nekaj dnevi me je ogovoril, prijazno me je vprašal, če je margarina sveža, in me vpletel v pogovor. Kdor bi takega videl in slišal, ne bi si mogel nikoli misliti, da more ta zverina gladke kože in sladkih besed napraviti takšen zločin . . . Strašno, strašno! . . . Ne, ne bom več tukaj, proč moram, čeprav v smrt. Ne maram več videti prekletega Junga, bojim se, da bi se zakadil vanj in ga zadavil? . . ."

Poslušali so ga in molčali. Ko je prenehal, se je razpletel pogovor o dachauskih zločinih. Vsak je vedel povedati kakšno strašno zgodbo. Srca vseh so do otrdelosti zasovražila vse povzročitelje teh zločinov.

Domislice

- **Nazadnje še tako železna navada postane navadna srajca, ponošena in pretesna.**
- **Ljubezen je samo ena, ampak njenih kopij je na tisoče.**
- **Poklicni kamnoseki ne bodo nikdar prerasli kamene dobe.**

Lahko povem vse . . .

Jaz sem slovenski gospod.
Jaz sem pismenoslovenski gospod.
Znam slovensko.
Imam slovenska usta.
Lahko odprem svoja slovenska usta.
Lahko zaprem svoja slovenska usta.
Lahko rečem v svojem slovenskem jeziku: Slovenija.
Lahko rečem: pesniki in misleci.
Lahko odprem svoja slovenska usta in rečem v svojem slovenskem jeziku v pismeni slovenščini neumna, revna, strašna, korumpirana, sveta, inficirana, požrešna, olikana, nedeljena, enotna Koroška.
Lahko rečem Koroška.
Jahko rečem južna Koroška.
Lahko rečem avstrijska Koroška.
Lahko rečem takoimenovana slovenska Koroška.
Lahko rečem, kar hočem.

Lahko rečem takoimenovana jugoslovanska cona A.
Lahko rečem nemška Koroška.
Lahko rečem vse skupaj.
Lahko rečem: Jaz rečem, kakor v resnici je.
Lahko rečem samemu sebi v obraz.

Lahko si čisto mirno rečem: dajte nam dvojezične napise.
Lahko si rečem čisto razjarjen: dajte nam dvojezične napise.
Lahko rečem: ne poznam Nemcev.
Lahko rečem: ne poznam Slovencev.
Lahko v sobi stopim na stol in to povem.
Lahko rečem to v steno.
Lahko to rečem proti stropu.
Lahko to zavpijem skozi odprto okno.
Lahko vtaknem svojo glavo v pisker in rečem v ta pisker: dajte nam dvojezične napise.
Prav tako kot bi lahko sam na polju ali skrit v grmovju rekel: medveda, ali: gumi, lahko rečem v pisker: dajte nam dvojezične napise.

Lahko to rečem v pismeni slovenščini.
Lahko to rečem v obliki pesmi.
Lahko to rečem v obliki druge pesnitve.
Lahko to rečem direktno.
Lahko to rečem indirektno.
Lahko to rečem skrivnostno.
Lahto to rečem umetniško.
Lahko to rečem šepetaje.
Lahko to rečem javno.
Lahko to rečem bedasto.
Lahko to rečem mimogrede.
Lahko to rečem svojemu sosedu.
Ta lahko pove svojemu sosedu.

Medtem lahko rečem: iniciativa.
Lahko tečem skozi gozd in na ves glas zavpijem: iniciativa.
Lahko se usedem v puščavo in strašno glasno rečem: dajte nam dvojezične napise.
Lahko to rečem v puščavi kakor škrat.
Lahko v puščavi stvarno vprašujem.
Lahko v puščavi stvarno vprašujete.
Vsi Slovenci lahko v puščavi v pismeni Slovenščini stvarno vprašujemo.
Vsi Slovenci lahko kakor škrati v puščavi vsevprek pravijo: dajte nam dvojezične napise.
Lahko rečejo, kar hočejo.
A nihče jih ne sliši.

Nihče me ne sliši.
Nihče vas ne sliši.
Nihče nas ne sliši.

Zato lahko Slovenci rečemo vse.

(Po Gerdu Hüschu za naše razmere adaptiral Franci Zwitter ml.)

AVTO-MOTO ŠPORT

Preteklo nedeljo je bilo dirkališče „Österreichring" blizu Zeltwega prizorišče 10. dirke za svetovno prvenstvo konstrukterjev. Nad 25.000 gledalcev si je ogledalo tekmo za „Veliko nagrado Avstrije", kjer so se zbrali najboljši dirkači sveta. Zmagovalec 5 ur trajajoče dirke je bil prepričljivo Mehikanec Pedro Rodriguez, ki je vozil v posadki z Dickom Attwoodom. Rodriguez je vozil že v poskusnih vožnjah najhitrejše kroge in je zato tudi v nedeljo nastopil z najboljšo štartno pozicijo. Niti 5-minutni stop ob boksah niti dež ga nista mogla ovirati ali mu preprečiti zmago. Zmagovalec je vozil avtomobil znamke porsche 917 in s tem zagotovil porscheju ponovno zmago svetovnega prvenstva. Veliko smolo je imel avstrijski dirkač dr. Helmut Marko, zmagovalec morečih 24 ur Le Mansa. Njegov kopilot Larusse je na drugem mestu ležeč

Športni vestnik

razbil avtomobil v 120. krogu. Drugo mesto za zmagovalno posadko sta zasedla Hezemans in Vacarella (Holandska-Italija) pred posadko Stommelen-Galli (ZRN-Italija), vsi na Alfa Romeo.

Zmagovalec svetovnega prvenstva je ponovno postala tovarna avtomobilov znamke Porsche, čeprav svetovno prvenstvo še ni končano. V ostalih dirkah v Ameriki jo namreč nihče ne more več prekositi, saj ima zbranih že 88 točk, dočim jih ima drugouvrščena znamka Alfa Romeo samo 45. Na tretjem mestu leži Ferrari s 27 točkami pred Lola (5).

Znani švedski dirkač Ove Andersen je v letošnji sezoni zmagal že v štirih znamenitih avtomobilskih rallyjih. Pred kratkim je zmagam v rallyju Monte Carla, italijanskem rallyju in avstrijskem alpskem rallyju dodal še zmago v Devetnajstem rallyju Akropolisa. Andersen je s svojim renault alpinom prevozil 3502 km dolgo rally izmed 59 vozil z najmanj kazenskimi točkami in s tem podčrtal prvo mesto avtomobilske znamke renault-alpine v evropskem prvenstvu.

SP V DUNAJSKI MESTNI HALI

V času od 5. do 16. julija bo Dunaj prizorišče doslej največjega svetovnega prvenstva v sabljanju. Nastopilo bo namreč rekordno število 460 sabljačev, ki se bodo potegovali za lovorike. Svetovno prvenstvo na Dunaju, ki bo ravno 13 mesecev pred začetkom olimpijskih iger v Münchenu, lahko označujemo za generalko olimpijskih iger 1972. Zbrali se bodo vsi branilci svetovnega prvenstva. Avstrijska reprezentanca ima največje možnosti v konkurenci z meči, saj je odločila v svojo korist skoraj tretjino vseh evropskih prireditev. Avstrijo bodo zastopali znani svetovni prvak Roland Losert ter Trost, Polzhuber, Müller in Niedermüller. Največja senzacija avstrijske ekipe je bila v letošnji sezoni poleg zmag nad Italijo, Francijo, Nemčijo in Švedsko zmaga nad svetovnim prvakom Sovjetsko zvezo.

MEDNARODNA KAJAŠKA PRIREDITEV

V soboto in nedeljo je bila v Tacnu velika mednarodna kajaška prireditev, ki je bila že 19. po vrsti. Po evropskem prvenstvu, ki je bilo prejšnji teden v Meranu, je bilo to eno največjih tekmovanj s kajaki in kanuji v Evropi. Zaradi izvrstne priprave in ugodne vode si je mednarodna prireditev pridobila že velik sloves. Tekmovalci so izboljšali skoraj vse rezultate, zmagovalci prvega dne pa so se drugi dan zamenjali v uvrstitvi s slabšimi. Pri kajakaših je zasedel prvo mesto Schattke iz Vzhodne Nemčije pred Avstrijcem Sattlerjem. Pri ženskah je v kajaku zmagala Taudte (NDR) pred Sattlerjevo iz Avstrije. Veliko presenečenje pa sta bili prvi mesti Jugoslovanov v vožnji s kanuji (dvojica in posamezno). Avstrijci niso nastopili z istim moštvom, kakor v Meranu in zaradi tega tudi niso mogli ponoviti uspeha iz evropskega prvenstva.

Nadaljnji rezultati: Kanu-1: 1. Prelovšek (Jug.), 2. Kräft (NDR). Kanu-2: 1. Andrejašič-Guzelj, 2. Mally-Svetek (vsi Jug.).

V moštvenih vožnjah so zasedli tekmovalci iz NDR prvo mesto pred moštvom Makedonije I in Makedonije II. Avstrijci so osvojili četrto mesto pred Ameriko.

Minuli teden so se ponovno srečali alpski smučarji iz vse Evrope, da se pomerijo na Stilfserjochu v veleslalomu. Dominatorja te prireditve sta bila nedvomno Italijana Gustav Thöni in G. Compagnoni, ki sta v tem vrstnem redu zasedla tudi prva mesta veleslaloma, ki se je odvijal v dveh tekih. Tretje mesto je zasedel mladi Italijan Roland Thöni, najboljši Avstrijec Sepp Loidl pa je zasedel četrto mesto.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 3. 7.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — 10.00 V gozdu not — 11.00 Naša lepa domovina — 14.00 Zabavni koncert — 15.30 To rad poslušam — 16.15 Vesele pripovedke — 17.40 Igralske anekdote — 18.00 Mala solistična parada — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 19.40 Melodija in ritem — 20.10 Od melodije do melodije — 21.00 Operetni koncert — 22.25 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 4. 7.: 6.10 Igra na orgle — 6.35 Ljudska glasba — 7.35 Ljudske viže — 8.05 Zveneč jutranji pozdrav — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Nedeljsko jutro brez skrbi — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Voščila — 16.00 Za otroke — 16.30 Glasba bratov Schrammel — 17.05 Plesna glasba — 18.00 Mallnitz, biser Visokih Tur — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Govori deželni glavar Sima — 19.40 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijska rallye — 21.15 Zveneča Avstrija.

Ponedeljek, 5. 7.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Prihajamo s planin — 10.00 Priljubljene melodije — 11.00 Za prijatelje ljudske glasbe — 14.30 Knjižni kotiček — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Za ženo — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Veliko hrupa in malo odmeva — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 19.15 In ljudje so tako prijetni — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Radijska igra — 21.30 Ljudska glasba.

Torek, 6. 7.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Vesel izlet v gore — 9.30 Dežela ob Dravi — 10.00 Zabavna glasba — 11.00 Za prijatelje ljudske glasbe — 14.30 Z zaletom in dobro voljo — 16.15 Za ženo — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Avtogrami v duru in molu — 18.00 Oddaja sindikalne zveze — 19.15 In kaj pravite vi? — 20.10 Orkestrski koncert.

Sreda, 7. 7.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 S srcem in z dušo — 9.30 Vesele note — 10.00 Ko v Firenci rože cvetijo — 11.00 Za prijatelje ljudske glasbe — 14.30 Koroški visokošolski obzornik — 16.15 Za ženo — 16.30 Operetne melodije Lea Falla — 17.10 V dunajski kavarni — 18.00 Oddaja industrije — 19.15 Jezik domovine — 20.10 Domovina Avstrija — 21.00 Za prijatelja planin — 21.15 Staroavstrijska slikanica.

Četrtek, 8. 7.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Pozdravi iz Švice — 9.30 Vesele note — 10.00 Melodije Johanna Straussa — 11.00 Za prijatelje ljudske glasbe — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 16.15 Za ženo — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Operetne melodije — 17.50 Pravni položaj nezakonskega otroka — 18.00 Oddaja obrtnega gospodarstva — 19.15 Na obisku pri koroških zborih — 20.10 Koroški hišni koledar — 21.15 Iz domačega glasbenega ustvarjanja.

Petek, 9. 7.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Glasbeni sprehod — 9.30 Klavirska glasba — 10.00 Glasba zate — 11.00 Za prijatelje ljudske glasbe — 14.45 Koroški avtorji: Emil Lorenz — 15.00 Zborovska glasba čeških skladateljev — 16.15 Žena v kmetijstvu — 16.30 Otroška oddaja — 16.45 Pesmi in verzi — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Oddaja delavske zbornice — 19.15 Veselo in zabavno — 20.10 Zveneča alpska dežela — 21.10 Pogovor čez mejo — 21.40 Veselo zaigrano — 22.20 Preko meja.

Slovenske oddaje

Sobota, 3. 7.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Nedelja, 4. 7.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 5. 7.: 13.45 Informacije — Glasbena lojtrica od nas do vas.

Torek, 6. 7.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Nekaj za uho, nekaj za peto — Cerkev in svet.

Sreda, 7. 7.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom.

Četrtek, 8. 7.: 13.45 Informacije — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev — Pesmi Andreja Kokota.

Petek, 9. 7.: 13.45 Informacije — Veseli val.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 3. 7.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Z ansamblom bratov Avsenik — 12.10 Iz domače simfonične literature — 12.40 Po domače — 14.10 Igrajo veliki orkestri — 14.30 Poje tenorist Arduino Zamaro — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Godala v ritmu — 18.15 Londonski simfonični orkester — 18.15 S knjižnega trga — 19.15 Z ansamblom Borisa Kovačiča — 20.00 Na večer pred praznikom Dneva borca — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 4. 7.: 4.30 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.42 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Slovenske narodne pesmi v raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tedna — 14.50 Klavir v ritmu — 15.05 Glasba ne pozna meja — 16.00 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Plesna glasba — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 5. 7.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmi za najmlajše — 9.30 Priljubljene slovenske popevke — 12.10 Plesne epizode — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 14.10 Lepe melodije — 14.35 Voščila — 15.40 Poje zbor „Dušan Jereb" iz Novega mesta — 16.40 Z orkestrom dunajske filharmonije — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.35 Orgle v ritmu — 18.45 Kulturni poletni vodnik — 19.15 S triom Franca Sušnika — 20.00 Iz Puccinijeve opere „Pepelka" — 20.55 Lahka orkestralna glasba — 21.30 Na obisku pri Juretu Robežniku — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.15 S popevkami po svetu.

Torek, 6. 7.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje — 9.20 Pojeta Marjana Deržaj in Vice Vukov — 9.40 Počitniški pozdravi — 12.10 Iz oper hrvaških skladateljev — 12.40 Z godci in pevci od vasi do vasi — 14.10 Šenčurski oktet — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Majhen recital violončelista Alojza Mordeja — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Poje Jožica Svete — 19.15 Z ansamblom Jožeta Krežeta — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.42 Koncert lahke glasbe — 22.15 Iz sodobne slovaške glasbe — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

Sreda, 7. 7.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Operna matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Ansambla „Indexi" in „Pro arte" — 9.40 Dva venčka narodnih — 12.10 Skladbe Zvonimira Cigliča — 12.40 Vedri zvoki z ansamblom bratov Avsenik — 14.10 Ob lahki glasbi — 14.35 Voščila — 15.40 Emil Adamič: Otroška suita — 16.40 Zabavni orkester RTV Ljubljana — 17.10 Popularna dela z velikimi dirigenti našega časa — 18.15 Iščemo popevko poletja — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Mala panorama nizozemske lirike — 23.15 Popevke se vrstijo.

Četrtek, 8. 7.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje — 9.20 Slovenski pevci zabavne glasbe — 9.45 Pesem iz mladih gri — 12.10 Iz opere „Mefistofeles" — 12.40 Z domačimi vižami čez polja in potoke — 14.10 Lahka glasba za prijetno razvedrilo — 15.40 Italijanske narodne pesmi — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.30 Veliki valčki — 18.45 Naš podlistek — 19.15 Z ansamblom Silva Štingla — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Hafiz o vinu in ljubezni, literarni večer — 22.15 Nova italijanska muzika — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza — 23.40 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

Petek, 9. 7.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje — 9.20 Slovenski pevci zabavne glasbe — 9.45 Skladbe za mladino — 12.10 Nekaj Chopina — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 14.10 Lahka glasba — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Iz opusa Clauda Debussyja — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Za prijetno razvedrilo — 19.15 Slovenski instrumentalni kvintet — 20.00 Poje zbor Sovjetske armade — 20.30 „Top-pops 13" — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Beseda in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz.

Človeštvo v številkah

Po statističnih podatkih Združenih narodov živi danes na našem planetu tri in pol milijarde ljudi. Čez 15 let, torej leta 1985, bo na svetu že 4,9 milijarde ljudi, tik pred letom 2000 pa naj bi svetovno prebivalstvo znašalo že 6 milijard in pol.

Prebivalstvo Avstrije se bo po teh podatkih do leta 1985 povečalo na 8 milijonov, v Jugoslaviji bo takrat živelo 23,8 milijona ljudi, v Italiji 59,8 milijona, v Albaniji 3,2 milijona, v Bolgariji skoraj 10 milijonov, v Grčiji 9,7 milijona, na Madžarskem 11 milijonov, v Romuniji 23,2 milijona in v Zahodni Nemčiji precej nad 60 milijonov ljudi.

Izseljenski piknik

V NEDELJO V ŠKOFJI LOKI

Na gradu v Škofji Loki prireja Slovenska izseljenska matica v nedeljo 4. julija tradicionalni

IZSELJENSKI PIKNIK

na katerem se bodo zbrali slovenski izseljenci iz mnogih držav sveta, ki so letos spet na obisku v stari domovini.

Spored prireditve bo zelo pester. V kulturnem in zabavnem delu bodo poleg domačih skupin nastopili inštrumentalni ansambli iz Amerike in drugih držav, kjer imajo Slovenci svoja kulturna središča. Glavni spored bo od 11. do 13. ure, popoldne pa bo namenjeno prosti zabavi z glasbo, petjem in plesom.

Izseljenski piknik bo spet lepa priložnost za srečanja Slovencev iz raznih delov sveta s svojci in znanci iz domačih krajev.

TELEVIZIJA

AVSTRIJA I

Sobota, 3. 7.: 14.00 Angleško teniško prvenstvo — 16.45 Za otroke — 17.10 Poletje na divjih vodah — 17.40 Filopat in Patafil — 17.45 Raziskovalci v kanadski Arktiki — 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Zgodbe o ženah zgodovine — 21.45 Šport — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Srečno potovanje — 22.35 Nevarna dediščina.

Nedelja, 4. 7.: 16.25 Flipper — 16.50 Tajno društvo — 17.25 Kontakt — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Balet pleše okoli sveta — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.10 Beseda za nedeljski večer — 20.15 Palace Hotel — 21.25 Solisti in balet 20. stoletja — 22.45 Čas v sliki.

Ponedeljek, 5. 7.: 17.00 Svetovno sabljaško prvenstvo — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 18.50 Iz otroških dni filma — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Vaš nastop prosim — 21.20 Poštni predal 7000 — 21.35 Sabljanje — 22.20 Čas v sliki.

Torek, 6. 7.: 18.00 Svetovno prvenstvo — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Kultura aktualno — 18.50 Zahodno od Santa Fe — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kaj ve mati o ljubezni, filmska komedija — 21.50 Slehernik za Solnograd — 22.20 Čas v sliki — 22.35 Svetovno sabljaško prvenstvo.

Sreda, 7. 7.: 10.00 Kaj morem postati — 10.30 Ferdinand Hodler — 11.00 Veliki boj dona Camilla — 12.35 Sabljanje — 17.00 Za otroke: Čarobna piščal — 17.40 Mednarodni mladinski obzornik — 18.00 Svetovno sabljaško prvenstvo — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije — 18.50 Ena preveč v Tourlezanni — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Obzorja — 21.15 Prenos iz gledališča — 22.00 Čas v sliki — 22.15 Svetovno sabljaško prvenstvo.

Četrtek, 8. 7.: 10.00 Emil Nolde in ekspresionizem — 10.30 Alpe — 11.00 Na obisku pri Marcelu Rubinu — 11.30 Avstrijsko gospodarstvo in inozemstvo — 12.00 To je London — 18.00 Svetovno sabljaško prvenstvo — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Športni mozaik — 18.50 Vedno ko je jemal pilule — — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Pekel v Alžiru — 22.05 Čas v sliki.

Petek, 9. 7.: 10.00 Koncil v Konstanzu — 10.30 Obisk razstave — 11.00 Specifična teža — 11.15 Otrok Donave — 18.00 Svetovno sabljaško prvenstvo — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije — 18.50 Cesaričin sel — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kadar oče s sinom — 21.15 Aktualni dogodki — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Vesel konec tedna — 22.35 Svetovno sabljaško prvenstvo.

AVSTRIJA II

Sobota, 3. 7.: 18.30 Svet knjige — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Srečno potovanje — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Spomini nemških državljanov — 22.55 Telereprize.

Nedelja, 4. 7.: 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Iz življenja naših žuželk — 20.00 Šah kraljevska igra — 20.15 Veliki boj dona Camilla — 21.50 Telereprize.

Ponedeljek, 5. 7.: 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Zgodbe iz Dunajskega gozda — 22.15 Telereprize.

Torek, 6. 7.: 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Summer in the City — 21.45 Telereprize.

Sreda, 7. 7.: 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Otrok Donave, glasbeno zabavni film — 21.45 Telereprize.

JUGOSLAVIJA

Sobota, 3. 7.: 14.00 Wimbledon: Teniška tekmovanja — 16.20 Rokometni turnir za pokal Jugoslavije — 18.00 Obzornik — 18.15 Omišaljski veli pir — 18.45 Kažipot — 19.05 Mozaik — 19.10 Izgnanci — 20.00 Dnevnik — 20.35 Split 71 — 22.05 Svet otokov in atolov — 22.30 Maščevalci — 23.20 Poročila — 23.45 Split 71.

Nedelja, 4. 7.: 8.55 Madžarski pregled — 9.30 Po domače — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Mozaik — 10.50 Otroška oddaja — 11.40 Mestece Peyton — 18.15 Trenutki odločitve, slovenski film — 20.00 Dnevnik — 20.35 A. Marodič: Knjigovodja — 21.20 Glas na obisku — 21.35 Poročila — 21.50 Športni pregled — 22.20 Rokometno prvenstvo Jugoslavije.

Ponedeljek, 5. 7.: 16.40 Plus pet — 17.40 Čarobna noč v prodajalni instrumentov — 18.00 Risanka — 18.20 Obzornik — 18.35 Ljudje v soseski — 19.05 Mladi za mlade — 20.00 Dnevnik — 20.35 Mati, japonska drama — 21.30 Teh naših 50 let — 22.30 Poročila.

Torek, 6. 7.: 16.45 Madžarski pregled — 18.25 Obzornik — 18.40 Prijatelj Ben, mladinski film — 19.05 Stare krčme — 19.35 Cesta in mi — 20.00 Dnevnik — 20.35 Ljubezenski film, madžarski film — 22.15 Malo za šalo, malo za res — 22.45 Poročila.

Sreda, 7. 7.: 17.05 Madžarski pregled — 18.20 Obzornik — 18.35 Pika Nogavička — 19.05 Mozaik — 19.10 Po sledeh napredka — 19.40 Za boljši jezik — 20.00 Dnevnik — 20.35 I. Štivičić: Kam gredo divje svinje — 21.35 Teh naših 50 let — 22.35 Poročila.

Četrtek, 8. 7.: 17.20 Madžarski pregled — 18.20 Obzornik — 18.35 Družina — 19.05 Enkrat v tednu — 19.20 Vse življenje v letu dni — 20.00 Dnevnik — 20.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir — 21.35 XXI. stoletje — 22.25 400 let slovenske glasbe — 23.00 Poročila.

Petek, 9. 7.: 13.58 Napoved sporeda — 14.00 Balkansko teniško prvenstvo — 16.40 Madžarski pregled — 18.15 Obzornik — 18.30 Veseli tobogan — 19.00 Mestece Peyton — 20.00 Dnevnik — 20.35 Rdeče podvezice, ameriški film — 22.10 Odiseja miru — 22.40 Poročila.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.